

УВОДНИК

Легализација

Пише **Мирослав Јовановић**

Министарство за просторно планирање прошле недеље имало је, изгледа, намеру да обрадује грађане које чека поступак легализације кућа које су прављене без грађевинских дозвола. Лично је министар Дулић јавно изашао и рекао да ће за све куће које нису веће од сто квадрата попуст за „тапије“ бити шездесет посто.

Може бити да су се тој вести неки и обрадовали, али знам много више оних који су се истог часа ухватили за главу. Свеједно што је министар значајно појефтинио илустровао примерима неких далеких београдских периферија, кад је поменуо цену од 150 до 200 хиљада динара, људи из наших предграђа и приграђа одмах су одреаговали у стилу: моја легализација још ће причекати. Знали су да код владе нема ништа цабе, али су очекивали да цена озакоњења кућа које су подизали протеклих година или деценија буде примеренија – и са попустом и без њега.

Разуме се, овде је реч о сиротињи, аутентично градској или оној коју су у град донели разни миграциони таласи. Она се кућила тешком муком, камен на камен и циглу на циглу, најчешће током дугог низа година, без наде да ће доспети на листу за такозване друштвене станове и без кредита. Градили су, како се говорило, дивље, али нити им је ко то бранио нити су плацеви које су куповали на голим лединама по рубу града припадали зони за коју су постојали урбанистички планови и регулатива за градњу.

Људи из овог социјалног слоја и куће које су правили далеко од некадашњег урбаног дела града сада и чине већину коју чека обавеза легализације. Зато их је наговештај да би овај поступак могао да им избије из цепа и двеста хиљада динара истовремено ражестио и забринуо. Једноставно, мало ко те паре има, а најаву државе да се сама постарала да пословне банке одобравају наменске кредите за легализацију није богзна колико утешна у времену беде и беспарице.

На другој страни је сушта супротност. Дакле, не слој с руба социјалне угрожености, већ добростојећи појединци и транзициони новобогаташи, који су такође градили без ваљаних дозвола, али у централним градским зонама, често луксузне куће за становање, пословни простор, па и читаве стамбене зграде „намењене тржишту“. Они су свесно кршили урбанистичке прописе и правила, углавном пролазили некажњено, чекајући дан када ће све покрити регуларним папирима. И дочекали су га.

Није цена легализације у центру града и на десет километара од њега – иста. Ни попуст од 60 посто не важи за све, већ само за стамбене објекте до сто квадрата, међутим опет ће и тако умањен терет много теже пасти сиротињи него богатима.

Очигледно је да држава кроз процес легализације хоће да заради, па зато и прича о одлучности и брзини да се „стави тачка“ на бесправну градњу, уз политичку реторику која мало-мало па покрене питање реда у градитељству, циља и на финансијске ефекте из овог посла. Помине се „зарада“ од 300-400 милиона евра, међутим, ако легализација треба да обухвати око милион разноразних грађевина – у државну касицу могло би да кане и знатно више.

Могло би, али да ли стварно може? Односно, има ли у народу толико расположивих пара колико је планирало Министарство за просторно планирање? Кад се поређа сва градска сиротиња пред шалтере за легализацију и преврне празне џепове – не само што у буџете неће ући сав планирани новац, већ ће прича о крају легализације још једном бити недовршена.

Где ће које Фијат неће

ПРОТЕСТ У ФАБРИЦИ АУТОМОБИЛА

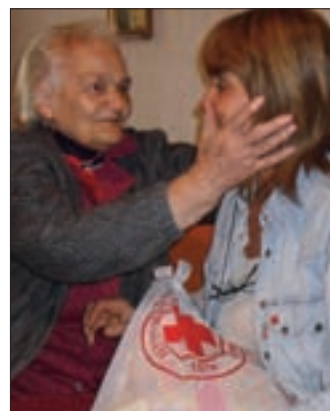
ИНТЕРВЈУ:
ЛАТИНКА ПЕРОВИЋ

Ђурић и Ђинђић
непожељни
интелектуалци

страница 5.

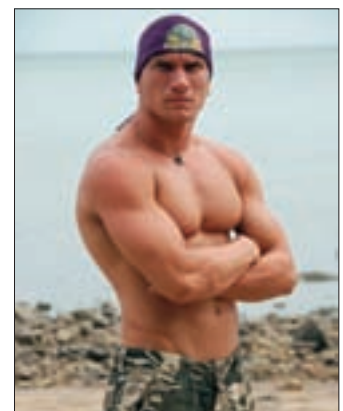
У ПОСЕТИ СТАРИМ
СУГРАЂАНИМА

Корџа
пуна
судбина

страница 9.

КРАГУЈЕВЧАНИН
НИКОЛА КОВАЧЕВИЋ

Преживео
Сурвајвер

страница 15.

Kolibri
for kids
Југословенска 18
Телефон 034 385 385
www.kolibri.nadlanu.com

ВОДА ЈЕ ДРАГОЦЕНА
ВК
ТРОШИТЕ ЈЕ РАЦИОНАЛНО

www.merkur.rs
MERKUR
OSIGURANJE
est. 1798
Београд, Београдска 12, Контакт центар: 034 302 798

Galerija nakita
Davi

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
RefillM
Karađorđeva 31, www.refillm.com
Тел: (034) 3377 98 (034) 34 01 03 (034) 287 04 00

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Образ

Пише Драган Рајчић

Има појединаца који су заштићени на својим управљачким позицијама као бели Медведи. Пардон, као бели медведи. На знам зашто сам ово омашио. Мора да сам опет убацио неку више, па мешам појмове. А ово хоћу да кажем: У ЈАТ-у, рецимо, опет фирмом дрмају појединци који за то своје умеће, ако је веровати неким народним посланицима, месечно одатле у своје џепове пребацују и по пет стотина хиљада динара. А ЈАТ и даље послује са великим губицима.

И док се тако у јавности слегала прашина око малог Кришта, његова преостала браћа по бесрамној незајажљивости наставише тамо где је малиша стао. Ко сад стоји иза њих, знаћемо једног лепог дана, а до тада у погледу своје исхране можемо да бирамо овако: или ћемо се кљукати владиним најновијим причама о томе како се сва бацила на штедњу или ћемо, пак, своје стомачиће обрадовати неким конкретнијим прехранбеним артиклима који се раном зором могу набавити по контејнерима. У нашу потрошачку корпу ионако улази само оно што тамо нађемо.

И, кад сам већ код хране, ових дана се испоставило да нама контејнери нису довољни него нам фали и још народних кухиња. Кувано јело је ипак ближе тој Европи којој стремимо од сувог 'леба за који се многи отимају испред поменутих лимених сандука. По мом опажању ваљало би да у свакој улици имамо по једну, па кошта воли нек' изволи. Из овдашњег Црвеног крста стигла је информација да најмање хиљаду људи има потребу за бесплатним оброком. Колико је оних који такође гладују, али их је још срамота да то признају и да траже милостињу на „надлежном месту“ нико поуздано не зна, али кад се и њихова црева вежу у чвор, слика о нашем свеопштем препороду биће комплетна. Тада или сада, свеједно, она се најпрецизније може изразити једним афоризмом знаменитог колеге Мажуранића који одавно записа да нама није потребна никаква друга помоћ, осим хуманитарне!

Будући, дакле, да ту нема шта да се једе, са прехранбеног сектора пребацујем се на културно забавни. На том плану ових дана су се лепо забављали наши успешни Крагујевчани, г. Тома Просветљени, народни посланик, и Госпођа Председник парламента која се такође просветлила гледајући у новог председника државе као некад у оног старог кога су нам душмани убили чим су видели да им је умро у апси. Сит г. Тома, сита и Госпођа Председник, па тако самозбринути у овим деценијама нашег суноврата, потераше мало комендију око тога кога све Госпођа Председник треба да пољуби кад се потписују важни међудржавни уговори. Тома, враг, узео да је зачукава што није пољубила и руског председника Медведева, хм, ето одакле ми она омашка са почетка текста, а Госпођа Председник отворила душу па нам свима саопштила да она данас пољупце ипак дели само онима који су јој најблискији. А од г. Бориса Милостивог, она данас ближег нема. Све у духу оне библијске да ако не можеш да га сузавцем и воденим топовима преваспиташ или да га на изборима победиш, онда љуби ближњег свог.

Добро, није Госпођа Председник сузавац лично бацала, али је седела поред покојног Диктатора са Дедиња и дивила се дOMETИМА његове политике док је он са даљинцем управљао нашим животима и смртима. Права незгода је у томе што је сузавац диктаторовом наследнику озбиљно оштетио центар за памћење и милосрђе па је, зарад власти, брзо заборавио оно што се заборавити не сме и опростио оно што се опростити не може. А кад тако свој образ доведеш у питање, онда, дабоме, по њему својим пољупцима може да шара ко стигне, без да ти исти поцрвени. Крај културно забавног дела!

АНКЕТА ХОЋЕТЕ ЛИ ПРИМИТИ ВАКЦИНУ ПРОТИВ СЕЗОНСКОГ ГРИПА?

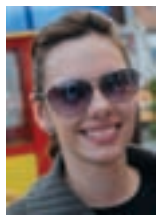
М. Ивњишковић

Зоран Васиљевић,
професор:
- Нећу, то је плашење народа.

Јелена Петровић,
студент права:
- Не, никад нисам примала превентивне вакцине.

Ивана Живадиновић,
студент права:
- Још нисам, али ћу можда то учинити.

Зоран Грбовић,
аутомеханичар:
- Хоћу, ако је права.

Рајко Буровић,
дипл.
економиста:
- Већ сам то завршио.

Марија Тодоровић,
студент педагогије:
- Морам, због рада са децом.

Ђорђе Лазаревић,
ученик:
- Вероватно хоћу, чим оздравим идем у амбуланту.

Томислав Радосављевић,
машински инжењер:
- Не, не верујем у квалитет вакцине за 50 динара.

Миодраг Маринковић,
пензионер:
- Први пут у животу сам је примио и то по налогу лекара.

CityVision
MESTO OGLAŠAVANJA USPEŠNIH
LED EKLAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOLJASNI OGLAŠAVANJA

Bilbordi kakve ste oduvek želeli!

TOP LOKACIJA,
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
najprometnija raskršnica i
početak pešačke zone

**POZOVITE
302-852
i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu**

trgovina građevinskim materijalom

Нemograf

Kragujevac ul. Slobode bb
(preko puta Elektrošumadije) i u Jovanovcu
Tel/fax: 034/340-558; 034/300-559; 034/370-034

У „ЗАСТАВИ“ БУРНО ПРЕД ДОЛАЗАК „ФИЈАТА“

Од протеста до државне капе

Пише Милутин Ђевић

Петак, 23. октобар ове године, може да се означи као још један дан „Д“ за Фабрику аутомобила. Тога дана радници фабрике су први пут после потписивања Меморандума о разумевању и заједничком улагању између „Фијата“ и Републике Србије организовали масован протест испред Управне зграде. Истога дана, неколико сати касније, држава је преузела комплетну имовину и Фабрике аутомобила и Групе „Застава возила“.

Протест је организован због претпоставке да ће министар економије Млађан Динкић да прекрши одредбе Протокола и анекса који је потписао са репрезентативним синдикатима „Заставе“ и људима који одмах не пређу у „Фијат“ исплаћује мање плате од договорених.

Синдикалци су на протесту, увиђеном у форму јавне седнице Одбора синдиката са чланством, тражили и да се одложи Скупштина акционара, али су касније одустали од тог захтева. Председник Самосталног синдиката Зоран Михајловић каже да радници немају ништа против „Фијата“, али су против оних који су потписали и обећали да ниједан радник Фабрике аутомобила неће остати на улици и да ће за то време примати целу плату.

Једино питање на које су радници тражили одговор било је шта ће бити са онима које Италијани не буду запослили у „Фијат аутомобили Србија“ и колику ће надокнаду добијати док су на чекању.

Траже поштовање потписаног

Према Михајловићевим речима, 6. маја прошле године са представницима Владе Србије потписан је споразум којим је дефинисано да ће сви радници крагујевачке фабрике бити збринуте.

– Инсистирамо на свему што је потписано и тражимо од надлежних да испуне обећања, а ако се то не буде догодило, нека знају да ћемо опет, као некад, покренути протесте. Прво у „Застави“, потом испред Скупштине града, а после и у Београду, рекао је Михајловић и од чланова синдиката затражио мандат за преговоре са Министарством економије.

Иначе, у Фабрици аутомобила запослено је сада око 2.700 радника, а очекује се да „Фијат“, после

РАДНИЦИ НА ПРОТЕСТУ ИСПРЕД УПРАВНЕ ЗГРАДЕ

Одмах после протеста радника Фабрике аутомобила на коме су синдикалци тражили од Министарства економије одговор шта ће бити са људима који не пређу у „Фијат“, у истој згради Скупштина акционара одлучила је да држава преузме имовину Групе „Застава возила“ и Фабрике аутомобила

потписивања анекса основног уговора, ангажује хиљаду на склапању „пунта“. С обзиром да ће око 1.700 запослених остати нераспоређено, синдикат тражи да се, пре било каквих нових уговора, дефинише њихов статус.

– Тражимо од Владе да вишак буде радно ангажован, или у „Застави“ на пословима дислокације старих машина, или код „Фијатових“ коопераната. Следеће године сви они морају да примају плате које су досад добијали, а за оне који буду хтели добровољно да напусте фабрику мора да важи социјални програм који је и досад важио. Свако коме је остало пет година до пензије може уз отпремнину да напусти фабрику, каже Михајловић.

Министарство економије уместо пуне плате умањене за трошкове превоза сада „аутомобили-

стима“ који ће морати да сачекају свој ред да пређу у „Фијат аутомобиле Србија“ сада нуди 60 одсто плате. Међутим, протоколом и анексом који су потписали репрезентативни синдикати и министар Динкић било је предвиђено да се не мењају услови док и последњи радник не пређе у „Фијат“ или код неког од његових коопераната.

Лицитирање од 60 до 100

Да ли ће се протокол и анекс поштовати или ће се у њему нешто променити – за сада се не зна. Синдикат и Министарство економије договорили су се да оформе комисију која ће имати исти број представника обе стране и да наставе преговоре. Званична информација из синдиката гласи да су преговори у току и да ће бити настављени после представљања бизнис плана

„Фијата“ везаног за компанију „Фијат аутомобили Србија“.

Према плану за 2010. годину, у крагујевачкој фабрици на производњи 10.000 „пунта“ радило би се 84 радна дана, док би паралелно текла дислокација старе и инсталирање нове опреме за производњу новог модела аутомобила. Потом је „Фијат“ изменио радни календар и број аутомобила који ће сићи са монтажних трака у наредној години повећао на 30.000 возила, што би ангажовало и већи број радника.

О томе колику ће плату добијати радници који неће прећи у „Фијат“ за сада нема званичних информација. Ипак се незванично сазнаје да су Самостални синдикат и министар Млађан Динкић близу постизања договора. Копља се ломе око пет одсто горе или доле. Наиме, Динкић је са почетних 60 одсто плате, колико је нудио радницима на чекању, после захтева синдикалаца да то буде најмање 85 одсто зараде, пристао да повећа понуду на 80 одсто плате. Наредних дана преговараће се око тога да ли ће синдикалци успети да „избокосују“ да Динкић попусти више него они.

Остале одредбе протокола које се односе на социјални програм

нису предмет преговора, јер се неће мењати.

И док синдикалци бију битку за заштиту раднике, Министарство економије ради своје.

Логично подржављење

У петак, 23. октобра, одлуком Скупштине акционара Групе „Застава возила“ држава је преузела комплетну имовину и „Заставе возила“ и Фабрике аутомобила. Тај потез је био неопходан да би држава по уплати оснивачког улога од стране „Фијата“ са италијанском фирмом направила заједничку компанију у којој би она имала 33, а Италијани 67 одсто капитала. По потписивању анекса основних уговора и уплати новца, држава ће имовину Фабрике аутомобила као свој оснивачки улог пренети фирми „Фијат аутомобили Србија“.

Према речима директора Дирекције за правне послове Групе „Застава возила“ Зорана Ацића, држава је имала две опције. Прва је да „Застава“, а тиме и Фабрика аутомобила, због дугова према држави, Париским и Лондонском клубу поверилаца и субвенција које је добијала преко Фонда за развој, оде у стечај, а радници на улици.

– Она се, на срећу, определила за другу варијанту, а то је да на име дугова и кредита преузме имовину фабрике и направи са „Фијатом“ заједничко предузеће, покрене нову производњу и упосли људе. Има, наравно, и оних, не само у „Застави“, који нису схватили о чему се ради или то намерно неће да схвате, објашњава Ацић, додајући да се удео у капиталу фабрике преузимањем имовине неће променити или ће бити незнатно измењен. Иначе, мали акционари су и пре ове одлуке Скупштине акционара имали мање од један одсто капитала.

И у Самосталном синдикату кажу да се преузимањем имовине од стране државе ништа спектакуларно није десило и да је то био очекивани потез. Кажу и да је фабрика одавно постала државна и да је то сада само – озваничено.

АКЦИОНАРИ ФАБРИКЕ АУТОМОБИЛА

Дали милионе – добијају 400 динара

Многе збуњује то што у Групи „Застава возила“ тврде да се структура учешћа у капиталу, после преузимања имовине од стране државе, неће битије променити, али и што једна акција Фабрике аутомобила на берзи вреди само нешто више од 400 динара. Кажу да су својевремено уплаћивали милионе, а да им сада нуде колико коштају три-четири кутије цигарета.

Акционара фабрике је много. Највише је из редова запослених, али удео у капиталу, мада незнатан, имају и крагујевачка „Креди банка“, пожаревачка прометна аутокућа „Стиг“... Ипак, највећи акционар је Фонд за развој Репу-

блике Србије. Људе збуњује и то што се као један од власника капитала појављује и Група „Застава возила“. Многи су помислили да највише акција имају генерални директор и његови заменици. У Холдингу то, међутим, демантују.

Према речима заменика генералног директора за кардовске, опште и правне послове Драгана Срејовића, запослени у „Застави“, међу којима је и он, практично су били фиктивни власници капитала, јер за оно шта им се од плате одбијало за куповину акција на крају године нису могли да купе ни кутију цигарета.

Иначе, „Застава“ је прво била регистрована као деоничарско друштво, када су уплаћиване деонице. После тога извршена је пререгистрација у акционарско друштво. У време претварања

фирме у други облик организовања многи радници или нису знали или нису хтели да деонице претворе у акције, тако да сада неколико хиљада људи у својим фијокама чува безвредне папире.

Преузимањем имовине Групе „Застава возила“ и Фабрике аутомобила држава је на једну причу о крагујевачкој фабрици ставила тачку и отворила врата за нову сторију.

Да ли је „Застава“ било потребно претварати прво у деоничарско, а касније и у акционарско друштво и шта је то донело фабрици и запосленима сада више нема скоро никаквог значаја.

Власнички и управљачки односи у новој компанији „Фијат аутомобили Србија“ неће бити толико компликовани и неразумљиви. Биће конкретнији и јаснији.

ДР ПЕТЕР ГЕРЛИНГХОФ, ПОЧАСНИ ГРАЂАНИН КРАГУЈЕВЦА

Бранио Србију кад је било најтеже

Један од ретких европских интелектуалаца који је током деведесетих година прошлог века дигао глас против медијске сатанизације српског народа ове године пренео свету поруку мира из Шумарица

Мир побеђује рат. То је порука, када се сећамо ослобођења Крагујевца од немачке фашистичке војске, пре 65 година. Желимо ићи напред. Због тога тражимо савет прошлих генерација. За мене, као Немца, дирљиво је, увек изнова, да град који је доживео 21. октобар 1941. године не позива на оружје и освету, него на презирање рата. То је истински доказ да је љубав јача од мржње. У том смислу ја вас молим да заједно отворимо наша срца према поуци Великог школског часа."

Крај споменика стрељаним ђацима и професорима у Спомен парку у Шумарицама, на почетку Великог школског часа, проф. др Петер Герлингхоф, немачки слависта и хуманиста, почасни грађанин Крагујевца од 2006., ове године послао је свету ову поруку мира.

Учио језик од српског официра

Он је један од ретких европских интелектуалаца који је деведесетих година прошлог века дигао глас против медијске сатанизације српског народа, настојећи да промени једнострану слику о Србима. Био је и иницијатор Немачко-српског сусрета у Берлину и издавач је прве књиге на немачком језику о фашистичком злочину у Крагујевцу 21. октобра 1941. године.

Петер Герлингхоф рођен је

Ратови бесне и данас. Убијање се поставља и не види му се крај. Ипак, на глобалном нивоу људи захтевају да ратови буду окончани, да се прекине са крвопролићем невиних, да ратови више не буду начин решавања проблема међу народима, да се окончају агресије и окупације. Наша одговорност је да се придружимо широком покрету обичних људи, који марширају за мир, за храну, одећу, склониште, за запослење, за правду, за окончање несрећа или рата".

Овим речима Алфред Мардер, председник Међународне асоцијације градова весника мира, отворио је овогодишњи 15. Салон антиратне карикатуре у Крагујевцу. Асоцијацију је основала Генерална скупштина УН, доневши резолуцију којом је 1986. проглашена годином мира, а 56 градова у свету, међу којима и Крагујевац, добили су сертификате градова мира.

Алфред Мардер један је од оснивача ове организације, а од 1998. године и њен председник. Како сам каже, читав живот посветио је борби за мир.

Још као четрнаестогодишњак разносио је флајере фабричким радницима, којима су велики амерички синдикати позивали раднике на удруживање.

- Преврати, инвазије и ратови одредили су мој живот, који сам посветио миру. Служим миру и радим за мир. Имао сам привилегију да учествујем у оснивању

ПОРУКА МИРА ИЗ ШУМАРИЦА

1937. године, у немачком граду Зангенхаузену, у сеоској породици. После рата, његови родитељи напустили су кућу и земљу и преселили се у Западну Немачку. Захваљујући ујаку који је живео у Бону, Герлингхоф је наставио школовање у гимназији. Веза са Источном Немачком трајно је остала у његовом сећању, па је то био један од разлога због чега се определио да студира славистику.

Његов први учитељ српског језика био је официр из Србије, који је по изласку из заробљеништва остао у Немачкој и постао лектор српскохрватског језика на универзитету у Минстеру, где је Герлингхоф студирао славистику.

По завршетку студија, 12 година је радио као асистент на слободном универзитету у западном Берлину, али је због неслагања са политиком изразитог антикомунизма и агресивног третирања

проблема напустио ову установу и основао издавачку кућу.

Истовремено, почео је да се ангажује у мировном покрету, али не само говорима о миру, већ и кон-

ДР ПЕТЕР ГЕРЛИНГХОФ

зумевање.

- Директна помоћ само је једна страна посла којим се бавим. Много је важно обавестити медије и друге организације, лобирати. Напорно смо радили на спречавању бомбардовања Србије, али Запад је већ био решен да ратује. Никада раније у Немачкој нисам доживео такав талас сатанизације Срба као у то време. И не само у Немачкој него и читавој Европи. Много смо радили на томе да променимо ову слику, прича Петер Герлингхоф.

Руже за Крагујевац

Герлингхоф је доживео распад сопствене земље, али је и дочекао да се његова отаџбина поново уједини. Због тога је нарочито болан

кретно одлаком на зараћена подручја. Био је у бројним мировним мисијама, на многим жариштима, чиме су и приче о Крагујевцу добиле међународну промоцију. У тим мисијама никада није заступао државну политику, већ истину, мир, толеранцију и раз-

моменат за њега био да док се једна земља уједињује, друга се на југословенском простору распада.

- То је велика противречност у развоју Европе. Свестан сам проблема Уније која је доста централизована, али, као Немац, дајем јој добру оцену. Донела нам је пријатеље, чврсту сарадњу, менталну интеграцију између Француза и Немаца који су ратовали још у 17. веку. Сада добро сарађујемо и надам се да ће се нешто слично догодити међу балканским народима, каже Герлингхоф.

У време највеће сатанизације Срба организовао је немачко-српски сусрет у коме су сарађивали и Немци и Срби који живе у Немачкој, а сваког петка митинге на тргу у Берлину.

Герлингхоф је аутор више отворених писама јавног негодовања и упозорења немачком савезном канцелару, Хашком суду и папи због једностраног и пристрасног односа према Србима и Србији, организатор и домаћин Дана Крагујевца у Берлину, прикупио је и уручио помоћ од 15.000 марака Дечијем дому „Младост”.

Захваљујући Герлингхофу, његов родни град Зангенхаузен пре четири године поконио је Крагујевцу 200 ружа, које су засађене у Шумарицама. Наредне године, у знак пријатељства два града, једна ружа која носи име његовог града поново је стигла из Зангенхаузена.

- Ружу, која носи име мог града донео је наш градоначелник. Иначе, иницијатива да Крагујевцу поклонимо руже потекла је од једне девојчице, приликом изложбе о стрељању у Крагујевцу 1941. године, организоване у нашем граду. Изложба је оставила огроман утицај на наше људе. Размишљали смо како да се симболично одужимо. Једна млада дама је рекла: најлепше што имамо су руже. Хајде да наше руже у знак добре воље и историјске свести поклонимо, прича наш саговорник.

Овим се његов ангажман не исцрпљује. Посвећеност најхуманијој мисији данашњег света - промовисању мира, његово је животно опредељење.

Гордана БОЖИЋ

СТУДИЈЕ У ЗАГРЕБУ

Србин му био цимер

Почетком шездесетих година Герлингхоф је студирао у Загребу славистику, живео у Студентском дому и за цимера имао Србина из Босне, из Бијељине.

- Већ онда сам доста чуо о сукобима у току Другог светског рата на том простору. Мој цимер ме је упознао са проблематиком међу народима овде. Позвали су ме на омладинску акцију и градили смо аутопут негде код Славонске Пожеге. У студентској омладини владао је дух солидарности, братства и јединства. Тако је било. Живели смо у нади да су сукоби део прошлости - каже наш саговорник.

Герлингхоф је превео поему крагујевачког песника Слободана Павићевића, а аутор је и посредник у објављивању низа текстова о српском питању у немачкој штампи.

АЛФРЕД МАРДЕР, ПРЕДСЕДНИК АСОЦИЈАЦИЈЕ ГРАДОВА ВЕСНИКА МИРА

Мир као животна мисија

Читав живот посветио је мировном покрету, оснивач је Асоцијације градова весника мира и више од једне деценије њен председник

АЛФРЕД МАРДЕР ОТВОРИО САЛОН АНТИРАТНЕ АКРИКАТУРЕ

организације за мир, окупљању градова и подстицању да покрену сопствене иницијативе на том плану, каже Мардер.

По одслужењу четворогодишњег војног рока вратио се у родни град Њу Хејвен, приступивши левичарима. Због јавног изражавања протеста због хладног рата хапшен је и осуђиван, а када се ситуација променила потпуно се посветио мировном покрету за окончање хладног рата и побољшање односа између САД-а и СССР-а.

Са нескривеним поносом Мардер говори о масовности мировног покрета у Америци и бројним организацијама које раде у оквиру покрета.

- Покрет за грађанске иницијативе створио је нову атмосферу, а од 1982. године, у време Роналда Регана, дошло је до наглог омасовљења. Постало је јасно да је политика САД одговорна за многе ствари које се дешавају у свету, па се амерички покрет за мир оријентисао ка томе да измени аме-

ричку политику. Године су само левичари причали о америчком империјализму, што су сви остали осуђивали, а данас највећи број активиста мировног покрета говори о империји. Америчког активисту више не морате у то да убеђујете, објашњава Мардер.

Као нарочит допринос светском миру наш саговорник истиче доношење резолуције о међународној декади разоружања. Ову резолуцију прихватила је и Генерална скупштина УН и позвала представнике мировног покрета да наредног маја у Њујорку присуствују заседању на коме ће се говорити о разоружању. Тиме ће овај проблем бити изнет пред цели свет, сматра Мардер. Он напомиње да су већ заказане масовне мировне демонстрације 2. маја у Њујорку, уочи преговора за потписивање споразума о неширењу нуклеарног наоружања.

Након боравка у Крагујевцу, Мардер је отпутовао у Сарајево где ове недеље учествује на генералној Скупштини међународне Асоцијације градова весника мира. Учешће Крагујевца на овом скупу, сматра Мардер, показују спремност града да да свој допринос у афирмацији идеја Асоцијације.

На сарајевској скупштини Крагујевац ће конкурисати да буде домаћин наредне генералне скупштине, која ће бити одржана 2011. године.

Г. БОЖИЋ

ИНТЕРВЈУ: ЛАТИНКА ПЕРОВИЋ

Ђурић и Ђинђић непожељни интелектуалци

Разговарао Слободан Цупарић

О ствари сам увид у све што је Иван Ђурић написао и прикупила чињенице о његовом животу и раду, али се не усуђујем да кажем да сам врстан познавалац његовог дела. Он је био византолог. Као ученик професора Георгија Острогорског рано се посветио проучавању историје Византије. Његов дипломски рад, магистарска и докторска теза Сумрак Византије, која је преведена на француски и италијански језик, прибавили су му углед и у домаћој и у иностраној византологији. О томе су писали византолози. Сам Ђурић је истицао да је за његово интелектуално формирање пресудно значење имало проучавање Византије – та, како је говорио, „хиљадугодишња лекција из историје“, каже у интервјуу „Крагујевачким“ историчар Латинка Перовић, која је приредила постхумну књигу Ивана Ђурића „Власт, опозиција, алтернатива“ и написала предговор за њу. Књига је недавно представљена у Крагујевцу

За ову књигу написала сам неку врсту интелектуалне биографије Ивана Ђурића. Зашто се човек ње-

” Иван Ђурић и Зоран Ђинђић били су непожељни интелектуалци. Припадали су генерацији школованих у миру. Познавали су свет. Разумевали историју као процес. Презирали су демагогију и служили се истином. Нису били ни идеолошки фанатици ни политички секташи

јући у струци? И да ли је то пошло за руком онима који су направили такав избор? На ова питања треба одговорити да би могло да се објасни зашто је Србија данас без људи, без идеја и без новца. Зашто је у такво жалосном стању: социјално, интелектуално и морално.

Власт је Ђурићеве идеје сматрала субверзивним, опозиција их је игнорисала, шира јавност је била индиферентна... Како објашњавате толики анимозитет према нечему што је представљало модеран европски приступ?

Иван Ђурић је на прелазу из 20. у 21. век тражио алтернативу и власти и опозицији. Видео их је као противнике који се туку око једног истог програма: србизације Југославије, или државног заокружења српског етничког простора. Пледирао је за очување југословенског оквира кроз конфедералну форму са перспективом даље европеизације свих југословенских народа. Зато се и ангажовао изван струке: уносио је у кофузију ред. Његов изборни резултат на председничким изборима у Србији у децембру 1990. године, иако висок, показао је да у Србији није постојала критична маса која је могла да ратовима, злочину и пљачки супротстави развој Србије и њен споразум са другима у Југославији.

Иван Ђурић је знао да је један рђав уговор бољи од једног успе-

У галерији политичара чија је девиза „у се, на се и пода се“ Иван Ђурић и Зоран Ђинђић деловали су наивно. Какво је то друштво које је Ђурића отерало у емиграцију, које је убило Ђинђића на вратима Владе, а затим наставило да га виктимизује, прогласивши га криминалцем, пита се историчар Латинка Перовић

шног рата. Жалосну сатисфакцију пружале су му колоне избеглица, санкције, изопштеноост Србије из света, а нарочито одлазак стотина хиљада младих и образованих људи из земље. Инсистирао је на одговорности Србије, на потреби биланса, на опасности да се о прошлости лаже. Тај глас је у Србији био онемогућен позивањем на патриотизам.

Онемогућен у земљи, нападан и од власти и од опозиције, Ђурић је говорио из емиграције. Упозоравао је и Европу да њено потцењивање сукоба у Југославији може постати парадигматично за постхладноратовски период, за мир, не само на Балкану него и у Европи. Потцењен напољу, Иван Ђурић је у земљи стигматизован. У Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“, у којој се могу уписати само факултетски образовани људи, постоји књига чувеног француског историчара Жоржа Дибија Време катедра. За српски превод ове књиге Иван Ђурић је написао предговор Тријумф појединца – у савременој француској историјској мисли. Неко од читалаца је, руком, дописао: „Предговор г. И-

вана Ђурића, човека са списка ‘европских’ интелектуалаца који су се залагали да се Београд бомбардује. Иначе, господин Ђурић је рођени Београђанин“.

Та беспризивна интимна осуда је карактеристична: она изражава тоталну затвореност ума и страх од сваке пукотине у њој. Она губи разлог постојања ако допусти било шта друго, различито. Она се маскира демократијом да би спречила њен истински развој.

Смрћу Ивана Ђурића и убиством Зорана Ђинђића Србија је остала без двојице политичара који су се залагали за модерну државу. Ако их упоредите, у чему су слични, а у чему се разликују?

Иван Ђурић и Зоран Ђинђић били су ти непожељни интелектуалци. Припадали су генерацији школованих у миру. Познавали су свет. Разумевали историју као процес. Имали су појам о општем добру. Презирали су демагогију и служили се истином. Нису били ни идеолошки фанатици ни политички секташи. У галерији политичара чија је девиза „у се, на се и пода се“ они делују наивно. Какво је то друштво које је Ивана Ђурића отерало у емиграцију и марљиво се трудило да га заборави? Које је убило Зоран Ђинђића на вратима Владе Републике Србије, а затим наставило да га виктимизује, прогласивши га криминалцем? То чине појединци, групе, мафија... Али, заједнице могу са себе скинути одговорност тек ако се разграниче са злочиним који се чини у име јединства нације. Или, ако хоћете, у име јединства класе. Другим речима, ако се разграничи са владајућим популизмом. Људи попут Ивана Ђурића и Зорана Ђинђића су постојали: друштво треба да зна ко су они били, шта су хтели, зашто су прерано нестали. Ко то спречава, нема чисту савест.

Иван Ђурић је у својој политичкој каријери био опседнут Крагујевцом, Шумадијом... Како то тумачите?

Иван Ђурић је говорио о одговорности Србије за ратове деведесетих година у Југославији. У тренуцима очаја сматрао је Београд центром зла. Враћао се почецима стварања модерне српске државе. Можда наивно, али у Крагујевцу је, заједно са Браниславом Ковачевићем, основао Коалицију Шумадија. Породично, професио-

ФОТО ДРАГАН ВУЧКОВИЋ

НАСЛОВНА СТРАНА КЊИГЕ „ВЛАСТ, ОПОЗИЦИЈА, АЛТЕРНАТИВА“

нално, интелектуално, он је био на трагу оне традиције политичке мисли у Србији која је тежила савезном устројству, а не централизованом, војно-полицијској држави. Он је једини на политичкој сцени Србије у другој половини осамдесетих година прошлог века који је показивао разумевање за аутономне покрајине и са дна на коме се Србија нашла – њено подизање назирао кроз регионализацију и децентрализацију.

Да је жив, Иван Ђурић би данас свакако био разочаран стањем у Србији. Зашто по вама нису остварени циљеви и наде 5. октобра?

Данас је јасно да су очекивања била различита. Маса су желеле промене, али нису биле спремне да плате нужну цену, која је протокотом времена само расла. Државни апарат, а нарочито сива зона политике којој припадају они који све могу, а ни за шта не одговарају, мислила је да је време да се уклони компромитовани носилац једне политике, управо зато да би она могла да се настави. Декларативна опредељеност за Европу томе је ишла наруку. Политички актери попут Ђинђића били су свесни где се налази Србија. Све је труло: то више није минско поље него тепих, говорио је Ђинђић. Свет је после 5. октобра 2000. године стао иза Србије, а интеграције су дух времена: то се не сме пропустити. То је, кажу, било пребрзо. Али, Зоран Ђинђић није брутално заустављен због брзине већ због разумевања историјског тренутка и јединствене могућности коју је тај тренутак нудио за модернизацију српске државе.

Како доживљавате парадокс да су владајућим демократама не-

кадашњи љути противници данас политички ближи него октобарски савезници?

Битно је где Србија данас стоји у односу на политику која је довела до катастрофе. Она, очигледно, још увек, инсистира на државном заокружењу. Много тога што је написано после слома деведесетих година сведочи да је стварање етничке државе и даље опсесија која се предаје као завештање генерацијама које долазе.

Постоје, међутим, два мерила за оцену положаја сваке земље: социјална и политичка сигурност њених грађана и њен међународни кредитбилитет. Ни у једном од ових мерила Србија не издржава пробу. Ако се коалиције стварају да би се, макар прећутно, напустила политика

” Иван Ђурић је на прелазу из 20. у 21.

век тражио алтернативу и власти и опозицији. Видео их је као противнике који се туку око једног истог програма: србизације Југославије или државног заокружења српског етничког простора

ност, а најмање за поверење. Чини ли вам се да се власт у Србији свела на мали број људи?

Али, ко држи власт у Србији? Рат је исплео чврсту везу злочина и криминала. Та се мрежа ослања на слабу традицију правне државе и, не заборавите, на обичајно право. Кома овде одговарају правила, процедура, јавност? У таквој ситуацији, демократске институције су празне. Ако добро разумем садашњи однос снага, борба се води око тога да се и такве институције уклоне, пре свега због тога што и такве какве јесу представљају партнера Европи. Увек ми пада напамет Зоран Ђинђић: „Или ћемо ми (реформисти) успети, или ће се они (легалисти) вратити. Трећег нема“.

КРАГУЈЕВАЧКА ИНИЦИЈАТИВА

Улица са именом Ивана Ђурића

Бранислав Цоле Ковачевић, који је био близак и дуго сарађивао са Иваном Ђурићем, у име групе грађана поднео је предлог Одбору за одређивање назива улица Скупштине града да једна од крагујевачких улица понесе његово име. Носиоци ове иницијативе сматрају да у Месној заједници Палилуле једна улица треба да се зове Иваном Ђурићем, образлажући то чињеницом да су Ђурићеве деда, баба и отац живели у овом таромк крагујевачком насељу.

ПРЕДСТАВЉАЊЕНО ВЕК РЕДИТНЕЛ ИНИЈЕ
ПРИВРЕДНИЦИМА РЕГИОНА

ИЗУЗЕТНО ПОВОЉНИ КРЕДИТИ ЗА МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА

Камата од пет до 7,6 посто

Кредити Европске инвестиционе банке почев од четвртог месеца ове године даће бити доступни за интересоване фирме. За кредитне ЕИБ-а ће моћи да се конкурише у Уникредит банци Србија, Ерсте банци, ОТП банци Србија, Чачанској банци, Комерцијалној банци, Привредној банци Београд, Рајфајзен банци и Еуробанци ЕФГ.

Многим привредницима у Србији ови повољни кредити ЕИБ-а су познати, јер је та банка 2002. и 2004. године одобрила укупно 65 милиона евра кредита за мала и средња предузећа и локалне управе. До краја септембра ове године та кредитна средства користило је 79 малих и средњих фирми и 12 локалних управа у земљи. Просечан износ одобреног кредита био

неупоредиво повољније од камата које се могу наћи на нашем банкарском тржишту. Народна банка Србије треба почетком новембра да потпише уговоре са осам српских пословних банака преко којих ће се пласирати ови кредити и после тога они ће бити доступни заинтересованима. За кредитне ЕИБ-а ће моћи да се конкурише у Уникредит банци Србија, Ерсте банци, ОТП банци Србија, Чачанској банци, Комерцијалној банци, Привредној банци Београд, Рајфајзен банци и Еуробанци ЕФГ.

Многим привредницима у Србији ови повољни кредити ЕИБ-а су познати, јер је та банка 2002. и 2004. године одобрила укупно 65 милиона евра кредита за мала и средња предузећа и локалне управе. До краја септембра ове године та кредитна средства користило је 79 малих и средњих фирми и 12 локалних управа у земљи. Просечан износ одобреног кредита био

неупоредиво повољније од камата које се могу наћи на нашем банкарском тржишту.

Народна банка Србије треба почетком новембра да потпише уговоре са осам српских пословних банака преко којих ће се пласирати ови кредити и после тога они ће бити доступни заинтересованима. За кредитне ЕИБ-а ће моћи да се конкурише у Уникредит банци Србија, Ерсте банци, ОТП банци Србија, Чачанској банци, Комерцијалној банци, Привредној банци Београд, Рајфајзен банци и Еуробанци ЕФГ.

Многим привредницима у Србији ови повољни кредити ЕИБ-а су познати, јер је та банка 2002. и 2004. године одобрила укупно 65 милиона евра кредита за мала и средња предузећа и локалне управе. До краја септембра ове године та кредитна средства користило је 79 малих и средњих фирми и 12 локалних управа у земљи. Просечан износ одобреног кредита био

ЗОРАНТО ДОРОВИЋ,
НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

је 715.000 евра, а захваљујући тим средствима отворена су 1.602 радна места.

У Шумадији и Поморављу ове кредите користили су општина Рековац, ЈКП Топола, „Карбон” и „Мат продукт” из Тополе, „Металка Мајур” и „Интерхем Хим” из Јагодине, као и „СП комерц”, „Сунце Маринковић”, Метал системи и „А вис” из Крагујевца.

Друга повољна кредитна линија која је позваном власницима малих и средњих фирми из Шумадије и Поморавља представљена у

Иновационом бизнис центру је кредит Владе Италије, која је по споразуму из јула ове године одобрила 30 милиона евра за финансирање малих и средњих предузећа у Србији.

Овај кредит је наменски и најмање 70 посто његовог износа треба да се искористи за набавку опреме, резервних делова технологије и индустријских лиценци италијанског порекла, а остали износ за обртна средства и робу потребну за реализацију пројекта за који се кредит узима. Каматна стопа овог зајма је фиксна и износи 4,9 посто, а појединачни износи кредита су од 50.000 до милион евра. Рок на који се може добити је до осам година са грејс периодом до две године.

Овај кредит ће се пласирати преко пет банака у Србији: Уникредит банке Србија, Чачанске банке, Комерцијалне банке, Привредне банке Београд и Банке Интеза, а за средства ће моћи да се конкурише када се овај међудржавни аранжман потврди законом који је у скупштинској процедури.

Влада Италије већ је једном, у октобру 2004. године, одобрила Србији кредит од 33,25 милиона евра за финансирање малих и средњих предузећа и до сада је из ових средстава доброено 100к редита.

Занимљива је и трећа кредитна линија, из Фонда револвинг кредита НБС, преко које је од 2001. године до септембра ове године пласирано 518 кредита малим и средњим предузећима у вредности од 51,7 милиона евра, али у том Фонду тренутно нема слободних средстава, мада треба очекивати да се са враћањем претходно узетих зајмова појави могућност новог редитирања.

На питање присутних предузетника да ли се може десити да у пословним банкама заинтересованима не дају податке о овим кредитима, форсирајући сопствене, Зоран Тодоровић из НБС је упутио предузетнике да у таквим случајевима одмах позову одељење НБС за управљање рачуном револвинг кредита и пријаве овакве поступке.

Милош ПАЊИЋ

WINDOWS 7 П РЕДСТАВЉЕЊУ К РАГУЈЕВЦУ

Одмах по светске премијере

Студенти Природно-математичког факултета први пут обили бесплатни центар за употребу оперативних система, који је у односу на претходниј једноставнији за употребу, а има и битних побољшања

Нови рачунарски оперативни систем windows 7 у уторак је званично представљен и у Крагујевцу, а први су се са најсвежијом иновацијом Мајкрософта упознали студенти Природно-математичког факултета. Прве реакције

већ предвиђа светла будућност, ако је судећи по интересовању и похвалама које стижу са свих страна свуда.

Предност новог оперативног система је што је знатно перформантнији, не захтева толико јак софтвер у односу на претходни систем, доста је једноставнији за употребу, има блага побољшања корисничког интерфејса, а све то највише због тога што је Мајкрософт слушао своје клијенте и многобројне захтеве уградио у овај оперативни систем. По нашем мишљењу корисника, ово је далеко најбољи windows до сада и већ месецима имамо јако добар одзив његових корисника.

Осим презентације, у просторијама Института за математику и информатику Природно-математичког факултета, уз подршку Ма-

ЗОРАН УБИШНА П РОМОЦИЈУ К РАГУЈЕВЦУ

и у свету, али и у нашој земљи су, по речима представника ове компаније Зорана Субића, изузетно позитивне. Субић је истакао и да није случајно зашто је Крагујевац изабран за први град после Београда, свега пет дана од светске премијере, у коме ће бити представљен нови оперативни систем, с обзиром на резултате које су наши студенти постигли на досадашњим такмичењима.

Ово је, иначе, и прво представљање оште оперативног система на факултетима, а планирамо да на овој турнеји, коју смо започели у Крагујевцу, обиђемо 13-14 факултета у Србији и том приликом поделимо преко хиљаду бесплатних студентских лиценци. Студенти ће их добити захваљујући томе што су њихови матични факултети укључени у програм Мајкрософта, у који је укључено укупно 35 факултета. Напомињем да су лиценце само за академску употребу, дакле не и за комерцијалну. Циљ нам је да се што више студената што пре упозна са новим оперативним системом, како би се што пре и навикли на њега, а што ће и њима омогућити да напредују у професионалном смислу, каже Зоран Субић.

За разлику од оперативног система Виста који се није прославио на светском тржишту, новом се

јкрософта, свечано је отворен и Студент тек клуб. Неколико оваквих клубова већ постоји у Београду, Нишу, Новом Саду и Зрењанину, а Субић објашњава о чему је ек онекретно еч:

Клуб ће служити да се студенти међусобно консултују и продубљују своје знање о технологијама на основу одређене помоћи коју ће им пружити Мајкрософт, али и њихове матичне установе. Програм је осмишљен прошле године и једине две државе у источној Европи које су биле укључене у овај програм су Србија и Пољска. Реч је о формирању једне техничке секције у оквиру које ће се студенти окупљати једном или два пута недељно како би кроз тимски рад овладали лакше новим технологијама. Мајкрософт ће обезбедити потребну литературу које нема на нашем тржишту и која је штампана само за северноамеричко тржиште. Овог пута донели смо око 25 књига, а то ћемо радити отприлике два пута годишње. Осим тога, повремено ћемо слати и своје предаваче, а с обзиром да ће се радити на практичној примени технологија, очекујемо да ћемо већ на следећем такмичењу које организује Мајкрософт имати и једну екипу из крагујевачког Студентског клуба.

Н.С ТЕФАНОВИЋ

„ЗАСТАВА КОВАЧНИЦА” У ВЕЛИКИМ ДУГОВИМА ЗА СТРУЈУ

Искључења као опомена

Пише Милош Пантић

Од 16. до 21. септембра фабрика „Застава ковачница” није радила, а принудна пауза у производњи настала је због тога што јој је била искључена електрична енергија. „Енергетика”, преко које се „Ковачница” снабдева струјом, прибегла је овој непопуларној мери како би од пословодства издејствовала плаћање бар дела нагомиланог дуга.

Према речима Наде Тимотијевић, директорке маркетинга „Енергетике”, „Ковачница” је у тренутку приватизације, октобра 2005. године, имала дуг за струју и остале енергенте од 38,8 милиона динара. Тада је већински капитал овог предузећа купила бугарска компанија „Интертрус” из Софије, чији је власник Валентин Захаријев.

Од тада је „Ковачница” практично плаћала текућу потрошњу енергента, док је стари дуг остао на приближно истом нивоу. То се види из података о дуговима на крају сваке пословне године. Тако је крајем 2006. године дуг фабрике био 35,3 милиона динара, крајем 2007. године 38,5 милиона, на крају 2008. године 34,7 милиона динара. У момене-

Фабрика је крајем септембра искључена са мреже на пет дана због великог дуговања „Енергетици”, али је износ неизмиреног рачуна и даље велики и повећан је за пет милиона динара у односу на крај прошле године

ту искључења са мреже, 16. септембра, дуг за струју је достигао 39,7 милиона динара, што значи да се увећао за пет милиона динара од почетка ове године.

Тај наслеђени износ дуга од момента приватизације пре четири године морао би временом да се смањује и да се сведе на нулу, а да се истовремено редовно плаћа текућа потрошња. Међутим, како видимо, до смањења дуга није дошло, већ је само измиривана текућа потрошња, па је у тренутку искључења укупан дуг био чак и већи него пре четири године, каже Наде Тимотијевић.

Она објашњава да „Енергетика”, због сопствених дуговања, није могла да толерише одржавање дуга „Ковачнице” на овако високој цифри, јер је дужна да редовно плаћа своје обавезе према „Енергогасу”, ЕПС-у и рудницима. „Енергогас”, на пример, не толерише никакво преношење „старог дуга” већ тражи његово измирење и редовно плаћање текуће потрошње.

Након петоднев-

ног искључења у септембру „Ковачница” је платила део дуговања и враћено јој је снабдевање, али је дуг и даље велики и ако се убудуће не буде нашао начин за његово постепено смањивање може се десити да опет буде принудних прекида снабдевања.

Тренутно се у „Застава ковачници”, као и у већини предузећа металског комплекса, бележи пад производње и прихода, узрокован светском економском кризом. По речима Новака Деспотовића, председника самосталног синдиката у фабрици, због смањених поруцбина од највећих купаца отковака, а то су „Ремпел” и „Елзо елбе” из Немачке, и „Богнер” из Аустрије, овогодишњи план производње од 5.000 тона отковака извесно неће бити испуњен и, по свему судећи, производња ће бити до 3.000 тона до краја године.

Последица смањене производње је увођење петка као слободног дана. За сада нема отпуштања радника, али је отворен позив свим заинтересованима да користе плаћена одсуства до 45 дана у години, на добровољној основи. Због смањених прихода дошло је и до „кресања” плата, које су у мају ове године биле просечно 28.000 динара, а сада су 23.000 динара, са топлим оброком и регресом.

По речима Новака Деспотовића, пословодство садашње стање у фабрици описује као борбу за голи оп-

ПРЕТИ ЛИ НОВО ИСКЉУЧЕЊЕ СТРУЈЕ: ПОГОН „КОВАЧНИЦЕ”

станак. Снабдевање енергентима преко „Енергетике” је након приватизације смањено, па је крајем новембра 2007. године фабрика престала да се напаја компримованим ваздухом од овог снабдевача, а током прошле године обезбедила је и сопствено напајање гасом. „Ковачница” је, како каже Деспотовић, тражила начин да се самостално снабдева и струјом, а не преко „Енергетике”, али је ЕПС одбацио такву могућност.

Но, питање наслеђеног дуга према „Енергетици” остало је нетакнуто, задржавајући се на износу од пре четири године. Већински власник „Ковачнице” Валентин Захаријев сигурно је био упознат са тим дуговањем у тренутку куповине крагујевачког предузећа, а порука из „Енергетике” је да ће неизмирени износ убудуће морати да се смањује.

У „Застава ковачници” тренутно је запослено око 390 радника.

НОВАК ДЕСПОТОВИЋ,
ПРЕДСЕДИК СИНДИКАТА

DINARSKA
I DEVIZNA
ŠTEDNJA

Najpouzdaniji
partner u štednji.

Sigurna štednja i stimulative
kamate obezbedili su nam mesto
lidera bezbrižne štednje.

Najveći štedni ulog građana,
uz najbrži rast i u 2009. godini,
potvrđuju da čuvamo nešto više
od Vašeg novca.

Čuvamo Vaše poverenje.

Najpouzdaniji partner u štednji.

KOMERCIJALNA BANKA

Sa nama je lakše

Kontakt centar:
011 20 18 600
0700 800 900

www.kombank.com

МУКЕС А „Л ИЧНИМ К АРТАМА“ П РОИЗВОДА

Не види ни око соколово

Иако Закон налаже да декларације за сваку робу морају бити видљиве, јасне и читљиве, већина се ни лупом не види, неке су нејасне, чак и нетачне, па потрошачи често не знају шта су тачно пазарили

Пише Јаворка Станојевић

Када заборави своје, пензионерка Стана Мирковић позјами наочари од комшинице Савке које користи као лупу не би ли некако прочитала декларацију на производу који намерава да купи. Ако нема ни наочара ни Савке, госпођа Стана, која има дијабетес, узима само оно што је већ раније куповала, јер само тако може, колико толико, да буде сигурна да неће угрозити своје здравље. Каже и да јој се догоди да кад стигне кући, уз помоћ разних оптичких помагала, установи да је пазарила нешто што не сме јести, или је купила робу чији рок је истекао.

Проблем ове пензионерке, коју смо у друштву комшинице Савке, власнице „лупа“ наочара, затекли у супермаркету „Наша радња“, некадашњој „Корани“, само је један од примера мука које имају сви они који желе да знају шта купују. Јер, упркос слову закона које каже да декларација мора бити лако уочљива, јасна и читка, неретко ни око соколово не може да разазна шта саопштавају милиметарска словца уметнута у море порука на петнаестак језика. Осим потрошачима, нечитке декларације задају велику муку и трговцима од којих купци траже да им прочитају оно што сами нису у стању.

- Дође човек, узме производ и гледа, окреће га, носи до излога, вади наочари, па кад не успе да прочита оно што га занима зове нас да му помогнемо. Пошто свако има право да зна шта купује,

ДЕКЛАРАЦИЈЕНА НЕ КОЛИКОЈЕ ЗИКА, АЛИНА ЈСИТНИЈИМС ЛОВИМА

ми се трудимо на све начине да помогнемо - носимо под сијалицу, зовемо колеге који боље виде... Понекад, међутим, ни ми нисмо у стању баш све да одгонетнемо, па потрошач одустане од куповине, прича једна од радница „Наше радње“.

СТАНАМ ИРКОВИЋИС АВКАП АВЛОВИЋ УКУ УПОВИНУИД УС АУ ВЕЛИЧАВАЈУЋИМНА ОЧАРИМА

Речено језиком економије, декларација представља личну карту производа. То би требало да значи да из овог комадића папи-

ра, или делића простора на амбалажи, потрошач мора да сазна све што га занима. Пракса, међутим, потврђује да се те личне карте че-

сто недостају, да не садрже све потребне податке, или да су потпуно нетачне. Тако је недавно београдска штампа писала о томе да се у једној тамошњој ексклузивној радњи продају чаше које се приликом прања скупљају два посто! Купци који залазе у кинеске радње, такође, знају да на папирима који би требало да се зову декларација најчешће не пише апсолутно ништа, као и то да понекад читаве групе производа имају заједничку декларацију.

У овим ситуацијама, као и код уличне куповине, купац ипак свесно улази у куповину мачке у цаклу. Проблем је, међутим, што и они који нису спремни на овај вид трговине тешко могу бити сигурни шта су пазарили. Јер, чак и ако садрже све потребне податке, већина декларација не задовољава основни критеријум - да је јасна и читљива.

Председник крагујевачког огранка Националног покрета потрошача и члан Управног одбора ове институције Зоран Николић каже да, иако је законодавац потрошачу дао право да буде обавештен о ономе што пазари, садашња законска решења му не иду нар уку.

- У закону стоји да декларација мора бити читљива, али нигде није прописано коме. Није прецизирано ик олико велика морају бити слова, или који део амбалаже мора бити предвиђен за таквану личну карту производа. Због тога произвођачи, односно увозници и дистрибутери, закон тумаче онако како им одговара. А пошто они практично не крше никакав закон, инспекцијским органима везане су руке. Због тога нико није кажњен нити ће бити, ако нови Закон о заштити потрошача јасније не прецизира појам јасног и читљивог.

Зато смо се обратили Министарству трговине писмом у коме смо их упознали са чињеницом да смо у овдашњим радњама затекли много производа који имају де-

ПРОБЛЕМИ И У КОМШИЛУКУ

Хрватик упујуса лу пом

Према писању загребачке штампе, чак 20 одсто Хрвата у куповину одлази са лупом или одустаје од куповине због тога што не може прочитати декларацију.

Због спорења око тога шта значи синтагма -видљив, јасан читљив, Клиника за очне болести извршила је 2005. године истраживање стања вида просечног становника Хрватске. Дошли су до податка како кључни подаци о производу (односно текстови које грађани свакодневно морају читати, проучити и на основу њих поступати, односно доносити одлуке, рецимо прихватити услове за подизање кредита) требало да буду на-

писани словима величине рачунарског фонта 10, а мање важне информације и подаци фонтом величине 8, као и да се испод тих величина рачунарских фонтова не би смело ићи јер текст постаје нечитљив, нејасан и тешко видљив.

Графички факултет Свеучилишта у Загребу има још строже критерије. Наиме, графичка струка каже да минималне захтеве видљивости, читљивости и јасноће текста осигурава величина рачунарског фонта 10 увећана за око 7 одсто, при чему се наглашава жељност да текст буде написан словима типа хелветика или ариал, уз допунске захтеве односа боја слова и позадине, размака између редова, речи у реду и сл.

kuć
mlekara

Po ukusu prirode

Posetite nas na sajmu
"Food Expo"
u Kragujevcu
31.10-01.11

ПОНУДАГР АДАС ТАНАРИМАА ВАЛСКЕУ ЛИЦЕ

Типске куће на Денином брду

Пише Александар Јокићевић

Иако је у септембру најављивано да ће Авалска улица бити у потпуности изграђена до краја октобра, а потом и до краја ове године, објављен је нови рок. Вероватно ће то бити у пролеће наредне године, јер, како наводи члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић, прошле седмице су окончани преговори са породицама чије се куће руше због изградње саобраћајнице. Дошло се до конкретног предлога, а то је додела плацева и изградња типских објеката за ове породице о трошку града на Денином брду или Виноградима, на парцелама које су градско грађевинско земљиште.

Потребано је време да се предлог спроведе у дело, али Васиљевић наглашава да уколико породице прихвате две селидбе, тачније привремено и трајно решење, путари саобраћајницу могу да заврше и у

Изградња Авалске ће бити завршена на пролеће следеће године, а до тада ће град изградити типске објекте на Денином брду или у Виноградима за породице чије се куће руше. Неко ће бити власник, а неко корисник по основу социјалног становања

овој календарској години. О чему је реч?

Град, објашњено је, неће одступити од пројекта, а то је изградња четири саобраћајне траке у пуној дужини улице. Преостао је за градњу део од бензинске пумпе на Аеродрому до надвожњака у Сушици, а недавно је свечано отворен део до раскрснице код Богословије.

Породицама чије куће треба порушити ће прво бити понуђено да се привремено унесе у градске станове, док се за раселевање не изгради ново насеље.

- Понуда важи за све породице, без обзира у ком се правном статусу налазе. Подсетићу, има оних који су градили потпуно легално, на свом земљишту, и њима се може

исплатити имовина, а могу добити и станове на другим локацијама, или плац и типску кућу у власништво. Они који су градили нелегално могу се збринуту у истом новом насељу, по основу социјалног становања, али неће бити власници објекта. Свеукупно, реч је о седам породица, појашњава Васиљевић.

Он наводи да је обрт у преговорима (у почетку се тврдило да локална самоуправа не може надокнађивати нелегално саграђене куће) условљен тиме што је преовладао став да град мора на адекватан начин збринуту све породице, али и чињеницом да је у Авалској, и где је то првобитно предвиђено, немогуће делимично рушити куће. Било је ситуација да, на пример, од укупно 80 квадрата треба порушити једну собу од 20 квадрата, али с обзиром на стање грађевина (подигнуте пре три, пет или више деценија, без стубова и арматуре) било какав делимични захват изазвао би потпуно рушење.

У међувремену, где год је то могуће, извршиће се такозвана фазна експропријација. Реконструкција се и овог тренутка наставља корак по корак, а пред Предузећем за изградњу града је и задатак - ангажовање вештака који ће проценити вредност имовине, кућа, земљишта, засада и усева, као и правни статус сваке породице понаособ.

На питање хоће ли ново, типско, насеље стварно брзо бити саграђено, односно да ли ће се град одлучити за куће монтажног типа, није уследио конкретан одговор. О томе ће се тек одлучивати.

ДЕОА ВАЛСКЕУ К ОМЕЋЕБ ИТИР АСЕЉАВАЊА

УЛИЦА ВАСЕ ЧАРАПИЋА

Ко је крив за чекање на асфалт

Већ ужеод го динуд анау лицај ебеза сфалта, којиј ео штећензбоги зградњено вез градеи радована и нфраструктури. Н адлежник ажуд а сече калод ана кон„Е нергетике” но веи нсталацијеп оставији „В одовод”, а липр вотр ебапр оверитик оликој ео штећенанализација

Ових дана „Водовод” изводи завршне радове у Улици Васе Чарапића у Старој радничкој колонији, а око 200 метара дотрајалих азбестних водоводних цеви је већ замењено. Потребно је још прикључити кориснике на нову мрежу. Међутим, житеље ове улице мучи друго питање - хоће ли, напосокон, дочекати асфалт.

На први поглед саобраћајница и не делује као градска улица. Налази се преко пута Амбуланта број 5 у Ердogliји, а како тврде станари, раскопана је дуже од годину дана. Наиме, тада је усељена нова тропспратница, која није наружила амбијент, али камиони су током њене градње учинили своје.

За Славомира Максимовића, пензионера из ове улице, нема дилеме да су камиони оштетили канализациони вод у њеном средњем делу.

- Ова улица није пројектована за тешке камионе. Пре годину и по

пробили су канализациону цев, писали смо петиције, обраћали се надлежнима. Приликом сваке кише вода је на све стране, убеђен сам да се и фекалије изливају. А, овде има доста деце, старих људи, треба бринути о њима, али нико нас није чуо. Прича се и да се неко нелегално прикључио на канализацију, да је то разлог запушења, али ја размишљаам, није ваљда нова зграда прикључена на стару инсталацију. Те цеви нису довољне, револтиран је Максимовић.

Он додаје да „Енергетика” јесте радила нови топловод, међутим, то је било пре годину дана, па се пита зар је било потребно да се толико дуго чека на „Водовод”. А, за све то време, приликом падавина одводи и шахте пуне се шодером кога наноси вода. Улица је, ипак, под нагибом.

- Била је асфалтирана још седамдесетих година. Све смо то ми комшије платили својим новцем. Ко није имао пара ослободили смо га плаћања самодоприноса, сећа се

Славомир. Са друге стране, члан Градског већа задужен за комуналну привреду Зоран Јовановић објашњава да у први мах реконструкција водоводне линије и није била планирана. Међутим, тек по откопавању „Енергетике” видело се да је неопходна реконструкција и остале инфраструктуре.

- Тек тада се видело да је реч о азбестним водоводним цевима. Одлучено је да и њих заменимо. Тачно је и да је канализација у јед-

ном делу улице оштећена. Међутим, не може се поуздано навести разлог. У сваком случају, наложено је инспекцији да утврди степен оштећења. Можда се може рећи и да је „Енергетика” раскопавала више него што је потребно, али шта је ту је, и топловод је био неопходан. Очекивања су да

ћемо, ипак, ускоро асфалтирати Улицу Васе Чарапића, наводи Јовановић. И председник Савета грађана Старе радничке колоније Дра-

ган Беквалац сматра да је урађено како се, и колико, у датом тренутку могло.

- Знам за захтеве грађана и петиције, али улица није враћена у првобитно стање баш због азбестних цеви које је требало заменити. А, свака инвестиција кошта. Разумем и да је ово подручје плавно, слива се сва вода из виших делова насеља, почев од Хиподрома, али битно је да су тренутни радови завршни пред асфалтирање, сматра он.

Да ли ће се асфалтирати ове или нередне године, међутим, нико није могао поуздано да каже. Као ни да разјасни дилему да ли градња вишеспратнице у старој градској улици, заправо, може да проузрокује инфраструктурни хаос. Чињеница је да је, уколико се у низу породичних кућа изграђују вишестамбени објекти, потребно повећати промере - свих инсталација.

А.ЈОКИЋЕВИЋ

ЗБОГНО ВЕИИ ФРАСТРУКТУРЕРУ ИНИРАНК ОЛОВОЗ

СЛАВОМИР АКСИМОВИЋ

КАФАНЕ СТАРОГ КРАГУЈЕВЦА (14)

Љубав за глуму Добрице Милутиновића

Бориша Радвановић, историчар

Добривоје Добрица Милутиновић рођен је 30. августа 1880. године у Нишу, али је као дете дошао у Крагујевац, где је живео до 1896. године када се прикључио једној путујућој позоришној трупи и напустио Крагујевац, али му се увек изнова враћао. Он је себе сматрао Крагујевчанином, а крагујевачка чаршија му је исказивала велику част када би долазио у Крагујевац и када му је било потребно. Његово име данас носи награда „Добричин прстен“, која се сваке године додељује глумцима у Србији за животно дело.

Још као дете у Нишу гледајући позоришне представе путујуће трупе „Синђелић“, заволео је позориште, тако да ће та љубав у ђачком добу у Крагујевцу прерасти у праву страст, која ће га пратити цео живот.

Његов отац Стеван Милутиновић дошао је најпре у Србију из Руме, као добровољац 1878. године. Живео је прво у Нишу, а 1885. године прелази у Крагујевац, где је учествовао на курсу расписаном за изградњу пруге Крагујевац - Лапово. Године 1887. као „најбољи“ победио је на конкурс за избор командира Добровољне пожарне дружине са платом од 1.920 динара годишње. Стеван Милутиновић је остао до смрти у Крагујевцу (1901), а његова улога у културном животу Крагујевца је велика. Стеван је учествовао у оснивању музичког и певачког друштва и исказао велику љубав према позоришној уметности која се пренела на његовог сина Добрицу. Савременици описују Стевана као веома пријатног човека који је био омиљен у друштву. „Лала“, како су га називали, становао је код „Суве чесме“ (која се налазила у данашњој Улици Николе Пашића). Сахрањен је на гробљу у Крагујевцу.

Позоришне представе у кафанама

Још као ђак Добрица је, када су у Крагујевцу гостовале путујуће позоришне трупе, бежао са часова и одлазио на места где су се окупљали глумци тих трупа, запостављајући тако школу. Када су деведесетих година 19. века у Крагујевцу гостовале путујуће позоришне трупе Михаила Димића, Фотија Иличића и Николе Симића, које су своје представе давале у хотелу „Таково“, „Првој српској пивници“, „Талпарн“ и другим крагујевачким кафанама, Добрица је увек био близу глумаца, да не пропусти какав детаљ везан за њих. Гимназијске ђаке је на то усмеравао и Јован Максимовић,

Крајем деветнаестог и почетком двадесетог века многе путујуће позоришне трупе гостовале су у крагујевачким кафанама. Уз глумце је тада обавезно био ђак Гимназије Добрица Милутиновић, који је због те љубави и напустио школу, да би потом и сам постао једно од најзначајнијих имена српског позоришта

професор књижевности у Крагујевачкој гимназији. Он се трудио да код ђака развије љубав према рецитовању, лепој књижевности и родољубивим песмама, због чега је Добрица његове часове просто обожавао, али је зато са других изостајао, нарочито у дане позоришних представа. На почетку

А како је изгледао Крагујевац у то време. Оба локала, хотел „Таково“ и „Прва крагујевачка пивница“, налазили су се тачно један „спроћу“ другог, на главној чаршији. Делио их је само један празан простор, трг, називан већ тада „Код крста“. Ту се завршавао стари Крагујевац и почињала нова

Главна улица, која се у прво време завршавала код Нове цркве, а од 1900. добила је наставак до tzv. Горњег парка.

На поменутом скверу „Код крста“ Добрица се често виђао са пријатељима. У то време ту је била фијакерска станица, где су фијакеристи чекали путнике. У средини, између локала, сквер је био засађен цвећем. На горњем делу налазила се једна од првих чесама, која је у лето пресушивала због несташнице воде. Поред ње стајао је велики, окован гвозђем крст са црквеним сликама („Запис“). Одатле па навише била је пијача, на којој су сељаци из околних села продавали своје производе, са вагом за мерење већих терета. После 1900. та вага је премештена у близину данашње тржнице, на раскршћу улице која је ишла од

Палилула и Молеровићевог сокака до Горњег моста (код Завода).

С једне и друге стране сквера („Код крста“) ишао је фронт дућана и радњи, који је представљао „чаршију“. Десна страна чаршије почињала је зградом Старог начелства, која је била нешто мало избочена и штрчала из реда, а уз то је имала искошену фасаду, тако да је делом заклањала поглед на нови део града.

КРАГУЈЕВАЧКА ГЛАВНА УЛИЦА ПОЧЕТКОМ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА

Добрица Милутиновић проводио је дане и дане са члановима позоришта „Слога“ и често се виђао са глумцима у кафанама на чаршији. Глумци позоришта „Слога“ били су Јулка и Мика Бакић, Милоје Достанић, Ленка Хаџић, Михаило Рашевић, Драга Ивановић и Димитрије Петровић.

Они су давали представе „Девојачка клетва“, „Ђидо“, „Љубавно писмо“, „Мадам Сан Жен“, „Милош Обилић“, „Шокица“. Ово позориште, основано 1895. године, имало је своју „арену“ у којој је лети давало представе. Зимски су се представе давале у хотелу „Таково“ или у Првој крагујевачкој пивници.

Помоћ Добрици за студирање

Отац Стеван био је незадовољан Добрициним успехом у школи, због чега га је преместио, најпре у Параћин, а потом у Јагодину, али се и ту поновило исто, због чега је враћен у Крагујевац. У Крагујевцу се Добрица сав посветио позоришту. Пошто ни родитељи ни професори нису успели да га убеду и одврате од глуме, једног дана саопштио је мајци да прекида школовање и да одлази из Крагујевца. Било је то 1896. године. Добрица је имао само 16 година. Тако је започела једна од најславнијих позоришних каријера у нас.

Када је Позоришна трупа „Синђелић“ из Ниша гостовала у Крагујевцу 1898. године и давала позоришне представе по варошким кафанама, у њеном саставу налазио се и Добрица Милутиновић. Било је то први пут после одласка из вароши да долази у Крагујевац.

Убрзо је постао члан Народног позоришта у Београду, где је изабран за позоришног питомца и упућен на студије глуме у Минхен, код познатог позоришног уметника и педагога Јоце Савића. У Крагујевцу овај избор није прошао незапажено. Одушевљени овом одлуком, у чаршији је поведена акција да се једним концертном прикупи

ДОБРИЦА МИЛУТИНОВИЋ БЕЖАО ЈЕ ИЗ ШКОЛЕ ДА БИ БИО СА ГЛУМЦИМА

помоћ Добрици за студирање. Готово сва друштва која су радила у Крагујевцу одазвала су се и узела учешће у овом концерту, као и многи појединци. На концерту је забележено учешће Певачке дружине „Шумадија“, затим концертног певача и учитеља музике Душана Јанковића, као и познатог учитеља Владе Ковачевића. Сам Добрица је на концерту отпевао две песме и извео једну рецитацију.

Када се у Крагујевцу у јуну 1901. године сазнало да је у Минхену Добрица озбиљно поболоо и да је упућен на лечење у санаторијум „Планег“ близу Минхена, у Крагујевцу је опет покренута акција прикупљања

помоћи због великих трошкова лечења. У том циљу био је приређен велики концерт и приредба „са игранком“ у хотелу „Таково“, у организацији Певачке дружине „Милош Велики“ из Крагујевца. Војни капелник Д. Дука свирао је на виолини, изведена је „пијеса“, „Ловачки збор“, било је и неколико рецитација. Савременици кажу да је забава била веома „анимирана“ и да

су били заступљени „сви сталежи“. Чист приход био је око 200 динара.

Добрица је и касније врло често долазио у Крагујевац и умео да изненади Крагујевчане учешћем у позоришним представама путујућих трупа које су гостовале у вароши. Тако је априла 1902. године искористио је свој долазак у Крагујевац да гостује као глумац у путујућем позоришту „Србадија“, које је свој репертоар давало у „Првој српској пивници“. О томе је крагујевачка штампа известила овако: „Наш Крагујевчанин, г. Добрица Милутиновић, члан Краљ. срп. нар. позоришта допутовао је овде 21. пр.м. (април), „на виђење“, али нас изненади кад прочитасмо плакату у којима Управа позоришта „Србадија“ објављује да ће г. Добрица гостовати код њих и то у „Лукрецији Борцији“ у улози Ценара и у насловној улози „Максима Црнојевића“.

Насишавиће се
(Из књије у припреми
„Кафане старој Крагујевца“)

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: ЗОРАН ИВАНОВИЋ, СЛИКАР

Квака за европска врата

Са великом резервом прихватам реч успех. Не верујем да сам постигао неки велики успех, али када видим какав третман имају сликари у иностранству, а какав у Србији - онда схватам да је реч о успеху, каже наш саговорник, чије су слике изложене у Лувру

Разговарао Мирослав Чер

Слике Зорана Ивановића, ванредног професора на крагујевачком Филолошко-уметничком факултету, и ове године изложене су у Лувру. Овај крагујевачки професор последњих пет година добија ласкаво признање светске критике која га сврстава у ред најбољих сликара фантастике. Његови радови и ове године изложени су у поставци која представља групу највећих сликара 20. века, а носи назив „Велики сликари сутрашњице“. Његову ликовну преокупацију, како сам каже, чине стабла која у метафоричком смислу представљају и породична стабла или божју лозу. Стабла увек имају мушку и женску страну, троугао, симбол Духа светог, а и боје су оригиналне.

Зоран Ивановић рођен је у Витомирици, а дипломирао је на Факултету примењених уметности у Београду 1982. године у класи професора Градомира Петровића. Од 2002. године ванредни је професор на ФИЛУМ-у.

До сада је, поред Париза, излагао и у Минхену, Риму, Монте

Карлу, Венецији, Бону, Вроцлаву, Кливленду, Ерлангену, а дуго је присутан, али не толико активно, и на овдашњој ликовној сцени. Ликовна критика пратила је његов рад, о чему сведочи велики број награда на најзначајнијим светским изложбама (Златно перо Београда, Плакета УЛУПУДС-а). Такође је добитник једне од најзначајнијих светских признања за ликовну уметност - „Гранд при Монте Карла“.

И ове године ваша дела изабрана су за Париску поставку. То је већ пету годину за редом. Шта то вама значи?

То је још једна потврда да мој рад наилази на велико разумевање у иностранству. Чињеница је да ми и те како пријају позитивне критике. У иностранству, тачније Европи, присутан сам већ скоро 20 година - од признања „Гранд при Монте Карла“ које ми је уручио принц Раније. То је била „квака“ за европска врата и од тад сам, слободно могу да кажем, присутан на европској ликовној сцени.

Овогодишње излагање почело је у априлу, у Фиренци, где сам излагао са колегом Жељком Ђуровићем. Одмах потом велики ликовни стручњак Моромо, који ме је приметио претходних година на Париском салону, упутио ми је ласкаве критике и уврстио ме у поставку изложбе „Велики мајсто-

”Код нас се веома бојажљиво „примају“ вести да се неко појавио у Лувру. Интересантно је да се ни у једним дневним новинама ова вест није појавила на страницама културе

ри сутрашњице“. Лувр је, иначе, по први пут отворио врата за савремену уметност.

Да ли је то довољно за успех у границама наше земље?

Са великом резервом прихватам реч успех. Не верујем да сам постигао неки велики успех, али када видим какав третман имају сликари у иностранству, а какав у Србији - онда схватам да је реч о успеху.

Код нас се веома бојажљиво „примају“ вести да се неко појавио у Лувру. Интересантно је да се ни у једним дневним новинама ова вест није појавила на страницама културе. Изгледа да је заиста најтеже бити први на свом буњшту!

Колико су данас популарни сликари фантастике?

Нисам сигуран да заиста припадам сликарима фантастике. Пре бих рекао да припадам новим

симболистима, сликарима фигурације. Себе не видим у том правцу, а не верујем ни у популарност.

Један од највећих сликара фантастике у 20. веку је Љуба Поповић. Ту су и Драган Љубарда и Урош Тошковић, Дадо Ђурић, Љубодраг Јанковић - колико су они утицали на ваш ликовни израз?

У ликовном смислу нимало! Моје сликарство се потпуно разликује од њиховог.

Са већином сам добар пријатељ, нарочито са Љубом кога и посећујем у Паризу.

Са друге стране, њихова искуства и чињеница да своју каријеру граде далеко од Србије нас повећује. Слушам њихова искуства, тако да они имају ту врсту утицаја на мене.

Утисак је да сте недовољно активни на домаћој сцени

Немастину која нас окупира већ дуго година условила је то да данас не постоје чак ни галерије које су спремне да излажу ову врсту сликарства. Србија има велике таленте, али се често имитирају туђа искуства. Има пуно кланова, пуно истостишњеника који чувају своје позиције.

Немам времена да се посветим домаћој сцени. Моја каријера има једну узлазну линију коју, једноставно, желим да пратим.

Поред бављења уметношћу, већ скоро четири деценије тренирате и карате, али се бавите и књижевношћу. Објавили сте неколико збирки песама, као и поетску прозу, а тренутно завршаваате роман посвећен животу и делу Леонарда да Винчија

Већ осам година интензивно радим на том роману. Пишем о теми која ми је веома блиска - о „ренесаншанима“ и свему што се око њих збива. Жеља ми је да на један другачији начин, од много искуснијих и бољих писаца од мене, представим ренесансу. Још пре четири године, када сам излагао у Бону, поред слика тамошњој публици представио сам се представом и одломком из овог романа.

То је некако дошло до „уха“ уредника чувеног часописа „Акценте“ из Немачке, који је желео да се упознамо. Његове похвале дале су ми елана да наставим, па чак и понуду да се роман појави у немачком издању.

Реч је о роману који говори о односу уметника и модела, уметника и бога, пакла и раја. Надам се да ће роман бити објављен за годину, највише две.

УКРАТКО

Српски север

У Кући протe Милоја Барјактариовића прошле недеље је крагујевачкој публици представљена нова књига новосадског писца Драшка Ређепа, под називом „Српски север“.

Ова збирка есеја, по мишљењу критике, пре свега намењена је будућим нараштајима и то је својеврсно Ређепово завештање у коме говори о пречанским коренима српског национа. Стручна критика је ову књигу доживела и као енигматску игру у којој је крајњи циљ да се дочарају Војводина и њени житељи. На промоцији су, поред аутора, учествовали и Саша Миленић и Мирко Демић.

Завршава се ОКТОХ

Последњи концерт у оквиру овогодишњег „ОКТОХ-а“ биће одржан у петак, 30. октобра, у Свечаној сали Прве крагујевачке гимназије. Реч је о ауторској вечери крагујевачке композиторке Војне Нешић.

Традиционалне музичке свечаности „ОКТОХ“ (Октобру хододарје) већ више од три деценије, од свог оснивања, 1975. године, представљају културну манифестацију по којој је Крагујевац препознатљив. Иначе, Октобарске музичке свечаности се одржавају у организацији Спомен-парка, а под покровитељством Скупштине града Крагујевца.

Мозаик малог формата

Група „Аметист“, у сарадњи са галеријом „Феникс“ у Београду, организује изложбу „Мозаик малог формата ИВ“, на којој могу учествовати сви домаћи и страни уметници који се баве мозаиком. Изложба ће бити отворена од 22. децембра до 16. јануара. Сваки аутор може учествовати са једним до два рада у техници мозаика, који су настали у последњих годину дана, ограниченог формата до 25 пута 25 центиметара.

Позвани су сви заинтересовани уметници да се пријаве за учешће на изложби и донесу своје радове у галерију „Феникс“ 4. и 5. децембра.

До 10. децембра биће обављено жирирање, а уз рад треба доставити и фотографију рада у дигиталној форми 300 dpi jpg и биографију.

Жилник затвара КРАФ

Филм „Стара школа капитализма“ Желимира Жилника затвориће овогодишњи трећи „КРАФ“ у суботу, 31. октобра, у 19 часова у Књажевско-српском театру. Улаз је слободан, а након пројекције филма уследиће разговор са екипом филма. Радња филма смештена је у сред таласа радничких протеста који се шире Србијом. Револуциони радници проваљују у фабрику и откривају пустош коју су за собом оставили нови власници. Филм бележи преглед данашњице под разарајућим утицајем домаћег и страног капитала.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

Четвртак, 29. октобар, 19 часова
Галерија Народне библиотеке
„Данило Киш, двадесет година после“
Учествују: Паскал Делпеш, Ала Татаренко, Тања Росић, Александар Јерков и Драган Бошковић

Четвртак, 29. октобар, 20 часова
Књажевско-српски театар
Реприза представе
„Нови светски поредак“
Редитељ Александар Дунђеровић

Петак, 30. октобар, 20 часова
Сцена Позоришта за децу
„Ластавице Ласто“
Заједнички концерт оркестара ЦТК „Абрашевић“ и СКЦ-а са вокалним солистима

Петак, 30. октобар, 20 часова
Сала Прве крагујевачке гимназије
„ОКТОХ“
Војна Нешић - ауторско вече

Петак, 30. октобар, 20 часова
Књажевско-српски театар
Реприза представе
„Госпођа министарка“
Редитељ Јован Грујић

Субота, 31. октобар, 12 часова
Позориште за децу
Реприза представе
„Зачаране играчке“
Редитељ Јарослав Антониук

НАЦИОНАЛНЕ ПЕНЗИЈЕ ЗА УМЕТНИКЕ

Врхунски допринос култури

Закључен списак предлога за добитнике националних пензија, а међу овогодишњим кандидатима и Видосав Стевановић

Комисија Министарства културе Републике Србије за утврђивање предлога за доделу посебних признања уметницима који су дали врхунски допринос националној култури завршила је рад, сачинивши списак од 49 кандидата од близу 600 пријављених.

Међу 49 имена су и Дејан Пенчић Пољански, Радомир Путник, Јовица Аћин, Милан Влајчић, Мирослав Мирковић, Мира Шиљековић, Јован Радловић, Вера Влајић, Халил Тиквеш, Јован Адамов, Дејан Косановић, Бора Ђосић, Неда Арнерић, Рада Ђуричин, Петар Волк, Перо Зубац, Корнелије Ковач, Предраг Ивановић, Милена Јевтић, Радослав Тркуља, Феликс

Пашић, Мирко Бабац, Иван Гађански, Радивој Шајтинац, Биљана Вилимон, Ристо Василевски, Радослав Дорић и Крагујевчанин Видосав Стевановић. До сада је националну пензију која представља и једну врсту признања, од Крагујевчана добио једино Љубомир Убавкић Пендула.

Комисија је радила у саставу Ђурђија Цветић, Радослав Зеленовић, Миодраг Табачки, Владимир Копицл, Лидија Мереник, Зоран Ерић и Адам Пуслојић. Предвиђено је да, након рада комисије, списак стигне пред Владу Србије која доноси коначну одлуку. Иначе, првобитно је било најављено да ће комисија изабрати 43 кандидата, а касније је одобрен захтев за још шест добитника националних пензија.

Национална пензија износи 50.000 динара, који се додају на већ постојећу пензију, а реч је о праву које није наследно.

ВЕЧЕ ПОСВЕЋЕНО
КИШУ

Двадесет година после

У Галерији Народне библиотеке вечерас се одржава вече под називом „Данило Киш, двадесет година после”, а о Кишу ће говорити Паскал Делпеш, Ала Татаренко, Тања Росић, Александар Јерков и Драган Бошковић

Петнаестог октобра навршило се 20 година од смрти нашег истакнутог књижевника Данила Киша, кога је Милан Кундера назвао величанственим, а Салман Ружди уврстио међу десет највећих романописаца Европе. Тим поводом у Галерији Народне библиотеке вечерас (четвртак, 29. октобар) у 19 часова одржаће се вече под називом „Данило Киш, двадесет година после”, а о Кишу ће говорити Паскал Делпеш, Ала Татаренко, Тања Росић, Александар Јерков и Драган Бошковић.

„Енциклопедија мртвих”, „Гробница за Бориса Давидовича”, „Час анатомије”, „Пешчаник”, романи „Мансарда” и „Башта, пепо” део су Кишовог импресивног опуса.

СА ОТВАРАЊА ИЗЛОЖБЕ: ДАНИЈЕЛА ХАЛДА, ЖИВКО ГРОЗДАНИЋ ГЕРА И ВИДОСАВ СТЕВАНОВИЋ

ЛИКОВНИ ПЕРФОРМАНС У „ВИДОСАВУ”

Алеџорџије о историји

Клуб културе „Видосав” у Ботуну не заборава да своје чланове, фанове и поклонице обрадује провокативним културним и уметничким хепенинзима. Прошлог викенда, у суботу, у клубу „Видосав” отворена је ликовна изложба - перформанс „Алеџорџије о историји” радова новосадских ликовних уметника Живка Грозданића Гера и Данијеле Халде.

Грозданић, директор новосадског Музеја савремене уметности (широј ликовној јавности познат по ангажованим изложбама и перформансима попут „каменовања Патријарха Павла” или „Владика Пахомије на булевару сумрака”) на својим изложеним експонатима, историјским фотографијама из Другог светског рата на којима су приказани четници, партизани, усташе, кнез Павле Карађорђевић у званичној посети Хитлеру..., по сопственим речима, покушава да спроведе експропријацију једног историјског тренутка.

По тим, историјским артефактима „из читанки”, Грозданић је „разбацио” црне флеке, које представљају стратегију „брисања” и „потискивања”, односно историјске трауме и кардиналне грешке којима свака власт и политика манипулише историјским чињеницама, „безобразно сакривајући истину”.

Потом је уметник, прецизно, леђиром, обележио раздаљину од флеке до флеке, што је симболични чин таутологије, неопходан да би друштво кренуло даље - у правцу грађанског.

Ови радови, који у уметничком смислу представљају излазак из формалног модернизма, пунктирају кардиналне грешке нашег друштва, „помажући му” да конституише будућност, закључио је Живко Грозданић Гера.

Његова колегиница Данијела Халда изложила је женски торзо, обмотан ланцима, што представља перцепцију жене и њеног положаја, не у садашњем друштву и историјском тренутку, него у сваком. Данијела Халда се посетиоцима из-

ложбе „Алеџорџије о историји” представља као неко ко се већ дуго бави антропологијом жене и њеним другоразредним положајем у сваком друштву.

У питању је суштинска равноправност полова, а не декларативна борба за једнакост, јер нико не није ни ствало да буде „једнак” са неким, нагласила је она, додавши да су се кроз историју жене саме „избориле” за своју неравноправност, а да им је мушкарци нису наметнули.

Гера Грозданић се на отварању изложбе перформанса захвалио домаћинима клуба Видосаву Стевановићу и његовој супрузи Марији Васиљевић и Саши Миленићу и Галерији „Рима”.

Ова галерија у оквиру Клуба „Видосав” има много више потенцијала него институционалне галерије. Сматрам да је једна од њених мисија не само што је отворена за дуге и другојачије уметничке садржаје, већ и да сам Крагујевац представља у бољем и другом светлу, закључио је он.

З. МИШИЋ

ДАНИЛО КИШ, ПИСАЦ ОГРОМНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ЕРУДИЦИЈЕ

Рођен је 1935. године у Суботици, као дете оца мађарског Јеврејина и мајке Црногорке, Киш је одрастао у породици мешане вере, јудаизма и православља, и мађарске и српске културе. Као писац одбијао је сврставање у било који контекст, критиковао све врсте провинцијализма, а национализам је видео као „колективну параноју”, идеологију баналности, односно тоталитаризма. Писац огромне енергије и ерудиције, Киш је умро само годину дана након што је 1988. године изабран за дописног члана Српске академије наука и уметности, добио „Авнојеву” награду и две међународне књижевне награде - у Италији (Премие де Тревере) и у Немачкој (Праис дес Литературмагазинс).

НОВА КЊИГА РАШЕ ПАПЕША

Фундаментално смешно

Недавно је зрењанинска „Агора” објавила збирку афоризама „Фундаментално дно” Радослава Раше Папеша

„Ако су то заиста борци против мита и корупције треба им платити колико траже”, један је о афоризама из нове књиге Раше Папеша под називом „Фундаментално дно”. На 110 страница Папеш износи све што му је запело за око и што га иритира, како у погледу моралног, материјалног, духовног, тако и сваког другог ништавила. Књига обилује јаким сатиричним и хумористичким набојем у свакој мисли, што је чини уједначеном у погледу квалитета.

Раша Папеш ствара сатиру више од три деценије и објављује приче, афоризме и коментаре у готово свим новинама и часописима са рубрикама сатире у нашој земљи. Добитник је бројних награда и признања, а заступљен је у више домаћих и страних антологија сатире, а до сада је објавио збирку афоризама „Маске ликују”, књигу прича „Кинеска гредница”. Превођен је на енглески, руски, немачки, пољски, бугарски и македонски језик.

Рецензенти књиге „Фундаментално дно” су Слободан Симић и Ненад Шапоња, а објављена је у едицији „Нова сатира” у издању зрењанинска „Агоре”.

Објашњење

У прошлом броју, у тексту „Мало раде, мало не” поткрала се ненамерна грешка, на коју нам је скренуо пажњу Жарко Заграђанин, професор информатике, кустос документалиста Народног музеја у Крагујевцу, иначе аутор у тексту помнуте веб презентације.

Уз извињење, објављујемо и тачне податке које нам је Заграђанин послао.

Наиме, сајт Народног музеја ажурира се барем три пута месечно, а на почетној страни је постављена и верзија у MS ворду да посетиоцима буде лакше и једноставније да погледају актуелности о изложбама у Музеју. Такође, свадешавања од 2003. године архивирана су и постављена на сајту. Ова веб презентација садржи преко 800 страница на којима се може видети преко 500 предмета који се налазе у збирци Музеја.

Иначе, цео сајт је дело запослених у Музеју, од пројектовања, дизајна и ажурирања, и то раде у склопу посла без икакве надокнаде.

ЈЕЛЕСИЈЕВИЋ
У „МОСТОВИМА
БАЛКАНА”

Слике и објекти

Он је, несумњиво,
„цар играчака”
обликованих по мери
све мале и велике
деце света

Угалерији „Мостови Балкана” синоћ је отворена изложба слика и објеката горњомилановачког уметника Слободана Јелесијевића.

У каталогу ове изложбе наводи се да је Слободан Јелесијевић дизајнер наших снова, мајстор који стенографски бележи, редуковано, у само пар потеза, вести из подсвести, дајући нам их на увид као могући репертоар кинотеке на јастуку, као евентуални подсетник за оне које мисле да нису из тог филма. Он је, несумњиво, „цар играчака” обликованих по мери све мале и велике деце света. Легомозаници, раштркани пазл на платну, куле од карата „Црни Петар”, кубистички тотем-крајпуташ и остали шпилераји разбациани по галерији као у дечјој соби, јесу изазов и позив на игру. То је ескурзија у бајковит свет лепотица и звери који још увек егзистира у књигама које је такође Јелесијевић живописао. Колоритна домина, осликани танграм и слични упарени квадрати за тренинг меморије, послужили су као основа за исцртавање минијатура са филгранском упорношћу и динамиком, наводи се у каталогу изложбе.

Слободан Јелесијевић рођен је у Горњем Милановцу. Дипломирао је на графичком одеку Факултета примењених уметности у Београду 1977. године код професора Милоша Ђирића и Стјепана Филикија. Имао је осам самосталних изложби и око 140 колективних изложби у земљи и иностранству. Добитник је 13 дома-

ОБЈЕКАТ - ДЕО ЈЕЛЕСИЈЕВИЋЕВЕ ИЗЛОЖБЕ

ћих и страних награда за свој рад из ликовне и примењене уметности. Радови из области писма налазе се у збирци Klingspor museum у немачком граду Офембах. Од 2007. године сарађује са Monotype imaging и ИТЦ-у на пројектовању типографског писма.

ИНТЕРВЈУ: СЛОБОДАН СПАСИЋ

Договор је да се поштује

Коначно смо имали конкретне разговоре са руководством Савеза, стигли до тачке која наслуђује коректну сарадњу, али докле год не будемо видели да се обећано и испуњава, на основу досадашње праксе не можемо да будемо потпуно уверени у постигнут договор - каже секретар Атлетског клуба Раднички

Разговарао Вук Павловић

Д а у Атлетском савезу Србије одавно слободно функционисао, због чега је, на Изборној скупштини, и промене његово руководство, није никаква тајна. Али, судећи по недавној оштрој медијској реакцији Биљана Топића на рачун Савеза и понашања садашњих челника у последњих месец и по дана, изгледало је да се ствари није много променило. Ипак, овога пута апел врхунске српске атлетичарке, чланице нашег Радничког, стигао је до оних који су требали да га чују и одговор је био недвосмислен - пало је извињење због неуважавања Биљаниних врхунских резултата из ове сезоне, макар протоколарног, као и обећање

да ће се учинити све како би најбољи имали адекватну пажњу Савеза.

У свему томе, наравно, велику улогу има и Атлетски клуб Раднички, који је први и, нажалост, једини, још за владавине претходне гарнитуре јавно проговорио о проблемима у Савезу, његовом (не) деловању и неопходности промене начина рада, па и људи на највишим позицијама. Такав иступ, како то обично бива, крагујевачки клуб ставио је у положај "непопуштљивог", па је ваљало штошта истрпети протеклих година.

- Све је почело како смо формирали нову управу, на челу са Слободаном Крунићем, те када је у наш клуб дошла Биљана Топић. За примарни циљ поставили смо освајање олимпијске медаље и формирање јаке атлетске школе, а како би у догледно време такве домете могли заиста и да постигнемо, неопходно је било да се правилно организујемо.

Зато смо упорно од Савеза тражили састанке, на којима би се прецизирали шта припада нашим атлетичарима, односно колико је дана припрема Савез спреман и у могућности да плати, има ли доктора који ће да прати најистакнутије спортисте, може ли да обезбеди такмичарску опрему, новац за путовања на митинге...

Међутим, нисмо добијали никакве одговоре, што нас је приморало да повучемо радикалне потезе. Отворено смо стављали замерке на рад Савеза, избегавали организацију такмичења, поједине наступе... све оно што би могло да буде на штету нашег клуба, али и целе српске атлетике - подсећа Слободан Спасић, секретар Атлетског клуба Раднички, на почетку разговора.

Руководство Савеза је у међувремену замењено новим, али су проблеми остали стари.

Баш тако. Велимир Илић дао је оставку, коју, додуше, нико није видео, и потом је на место председника изабран Веселин Јевросимовић. Али... ситуација се није променила. То је, уствари, Биљу и навело да јавно проговори о свим проблемима. Жалила се на то да је у овој години, практично без икакве помоћи Савеза, била четврта на Светском првенству на отвореном, исто место заузела и на Европском у затвореном, а, успут, више пута обарала државни рекорд.

После свега тога, нико из Савеза није нашао за сходно да је прими, укаже пажњу, потврди да стоји иза ње. На крају сезоне део новца јесте јој рефундиран, али да у кључним моментима није било Милана Спасојевића, који је финансирао комплетне припреме и све остало потребно, Биља не би постигла ништа од наведеног. Тако један Савез не сме да функционисао.

Остали сте доследни. Наново сте тражили састанак са челницима Савеза, с тим што је сада до њега и дошло.

Када је било то са Биљаном, председник Јевросимовић се јавио из Чикага, где се тренутно налази, и рекао да Савез потпуно стоји иза Топићке и других врхунских атлетичара, па сам инсистирао и заказао састанак са генералом Савеза Слободаном Бранковићем и селектором Драгишом Кузмановићем. По ко зна који пут хтели смо да знамо на чему смо. Да отворено поразговоримо о томе шта Атлетски клуб Раднички даје српској атлетици, колико такмичара са каквим резултатима, односно колико ће Савез да учествује у реализацији њихових спортских програма.

Редослед је такав јер Биљана има норму за Европско, Вукићевић лако може до ње да дође, а остали су у тиму за Балканијаду и екипно првенство Европе.

Значи, сада је све у реду.

Знаете шта, разговор јесте вођен крајње коректно, први прави контакт је успостављен, али поучени досадашњом праксом, мало у шта верујемо док договорено не буде спроведено у дело. Ево, Биља је у Лондону, Савез је резервисао карте... То је добар знак, али је доволно да само у једном месецу не дође до реализације неопходног и све може да пропадне.

Уосталом, тек по повратку Јевросимовића и одржавања Управног одбора АСС, знаће се прецизније колико новца ће се одвојити по атлетичару, колико дана припрема, шта од опреме... Према томе ћемо моћи да кажемо јесу ли или не испоштовани договори.

Дилеме за вас нема, Раднички и Савез потребни су један другом.

Заједничким ангажовањем можемо много, а овако нико не добија. Наговорили смо да смо спремни да преуземо бригу и пружимо комплетну логистичку подршку при организацији такмичења и припрема на стадиону "Чика Дача", што прошле године није био случај.

Да буде јасно, све што Савез испоштује, ми ћемо двоструко. А, подсетићу да је дужност Савеза је да прати такмичаре и клубове, па ту нема много шта да се прича.

Овако ил' онако, Раднички не стаје са реализацијом својих планова.

Немамо ни право на то. Оформили смо млади погон, обавили тестирања, послали најбоље на првенство централне Србије, одакле смо се вратили са пет медаља. Акцент је бачен на скакачке дисциплине, вис, даљ, троскок.

И то је тек почетак. Тренутних 60 полазника школе атлетике желимо да бројчано увишестручимо, јер талената има. Гледано тако, крагујевачка атлетика не би требало да брине за своју будућност, али и остали услови морају да буду испуњени како би добили такмичара са врхунским дметима. Будућег олимпијца, освајача медаље.

ОД ЧЕТВРТАК ДО ЧЕТВРТАК

П Е Т А К

ФУТСАЛ: Економца - Коска Делфин (Шабаци), хала "Језеро" (19,00)

С У Б О Т А

КОШАРКА (Ж): Раднички - Хемофарм (Вршац), хала "Језеро" (19,00)

ОДБОЈКА (Ж): Раднички - Нови Сад, ОШ „Степановић" (19,00)

С Р Е Д А

РУКОМЕТ: Раднички - ПКБ (Падинска Скела), хала "Језеро" (18,00)

Састав КК КГ Студент УК чине: Стефан Ђорђевић, Јанко Никич, Огњен Николић, Стеван Жубринић, Димитрије Савић, Бранимир Турнић, Стефан Вујисић, Дарко Радивојевић, Душан Јовановић, Александар Нинковић, Томо Лековић, Димитрије Стојиновић, Душан Минић, Александар Андрић, Милош Ђорђевић, Душан Илић, Василије Максимовић, Марко Машић, Иван Борић. Тренер: Игор Тодоровић.

САСТАВ КК КГ 06 чине: Марко Гајић, Филип Миловић, Јован Мишировић, Пешир Вујовић, Сирахиња Гавриловић, Мајеја Кијановић, Стеван Мијовић, Немања Мишковић, Немања Младићевић, Филип Појић, Предраг Вучковић, Стефан Зечевић, Урош Бојовић, Ђорђе Милосављевић, Пешир Пејчиновић, Урош Радосављевић, Александар Радосављевић, Лазар Славковић, Андреја Вуловић. Тренер: Ненад Милојевић.

ДВА ЈУНИОРСКА ТИМА У СРПСКОЈ ЕЛИТИ

Кошарка цвешта у Крагујевцу

ЗАМИСАО селектора Душана Ивковића да се зарад напретка српске кошарке оформи лига јуниора, у Кошаркашком савезу одмах су спровели у дело. Квалификације је прошло 12 тимова дечака рођених 1992. године, који сада чине елитни ранг и будућност наше кошарке.

Оно што је најважније, Крагујевац се показао као град са изузетним потенцијалом, пошто су се у лигу пласирала чак два овдашња клуба - КГ 06 и КГ Студент УК.

В. У. К.

На помолу је свеопшти препород. Чекамо само да онима који брину о нама дође из дупета у главу!

Својан ЈАНКОВИЋ

САТИРА

Наши људи на западу губе национални идентитет. Тамо стичу радне навике!

Александар ЧОТРИЋ

Карикашур Горан МИЛЕНКОВИЋ

Нова религија

Бате, ја сам доскора био убеђени православац. Знаш оно, црква, попови, слава и то. Било ми је кул оно после, бате, оно је чиста катастрофа. Прво сам снимом оно, као, не убиј. Мислим, у принципу, нормално да нећеш сад укантати болида на суво, али шта ако ти пакује фрку? Ложи се ортак да те уканта, нешто утриповоа и хоће да те овери, и сад ти треба да седиш и чекаш сачекушу? Нема шансе!

И онда сам се зезнуо па купио црквени календар. Кад тамо, на крају, пишу божје заповести. И то ништа мање него десет комада! Све горе од горега! Ајде оно на почетку, као, један је бог и то, али оно после, бате, оно је чиста катастрофа. Прво сам снимом оно, као, не убиј. Мислим, у принципу, нормално да нећеш сад укантати болида на суво, али шта ако ти пакује фрку? Ложи се ортак да те уканта, нешто утриповоа и хоће да те овери, и сад ти треба да седиш и чекаш сачекушу? Нема шансе! Нормално да ћеш му га завући превентивно, ма колики био православац. Узгред, кад су нас наложили на фору све српске земље, па кад смо се кокали по старој Југи нико нам не рече ниједну, а камоли ту божју заповест. А сви су носили крстаче од по пола кила. Па смо се онако православно до јадана убијали.

Ствари се крећу у добром правцу. Само народ тапка у месту!

Ивко МИХАЛЛОВИЋ

Да видиш даље, баки. Као, заповест, не кради. Као, то се не сме, знаш, није православно. А мени да није било утоке, давно би скапао од глади заједно са целом екипом. Мислим, океј је то не кради у теорији, али би онда морали да их мало допуне са упутством како преживети без шљаке и кинте. Уосталом, ја сам био као Робин Худ, узимао од богатих и давао сиротињи. Стицајем околности, ми смо била си ротиња, ј ебига.

Па она фора, као, не сведочи лажно на ближњег свoga. То је тотално труло. Шта треба?! Да одрукам ортака па да попије мардељ само зато што сам ја, као, неки љути православац?! Нема шансе! Да видим ја тог бога, баки, који ће дасв едочипр отивс војихо ртака!

Има ту још бисера. Као, поштују оца и мајку своју. Добро, то је кул,

мислим, маторе треба готивити и то. Али, реално, моји моторци су тотални кретени, ћале ортодоксна комуњара, стално ме пријављивао за ратишта и код мурије, кева, јадна, није смела да писне, кинте нису имали, леба нису могли да купе. Морао сам све сам са својом утоком. На крају сам издржавао ја њих уместо они мене. И кога да поштујем, баки?! Ја поштујем самоу току!

Онда има форa, као, не чини прељубу. Једва сам провалио, и то у речнику, шта је прељуба. Међутим, то код моје екипе не пали, јер нико није званично у браку. А кад ниси званично венчан, не може битин ите пр ељубе, в аљда.

На крају шлаг на тарту. Као, не пожели ништа од ближњег свoga. Е, јебига! Па шта да пожелити?! Ако немам ништа, као што немам, морам пожелети нешто нечије. Иначеб ихб иот оталним орон!

Кажем ти, бате, налетео сам на то срање, и сад не знам шта да радим.

Искрено да ти кажем, почео сам озбиљно да сумњам у то православе. Шта мислиш, има ли нека готивнија религија? Нешто, уна шемф азону?

СлободанС ИМИЋ

Мене политика не интересује. Ја сам у владајућу партију ушао да гледам од чега се живи!

Својан ЈАНКОВИЋ

Важна је акција

Дешава се, понекад, новинарима да им наслов "поједе" текст. Фантастичан пример је случај великог Тијанића од пре неку годину, када је своју расправу са тандемом Беба Поповић – Биљана Вучо насловио са: "Гајиш ли још бебу, несрећнице?" Био је то наслов испод кога је стварно било сувишно било шта написати. Просто, био је текст, сам за себе.

Е, када им се овако нешто деси, поједини новинари због тога буду очајни, а други, пак, раздрагано поверују да су достигли професионални врхунац када све што имају да кажу могу да сместе у једну реченицу. Или пар речи, зависи од генијалности наслова. Мени се, прошле недеље, десила глупља ствар од алавости наслова. Цео мој текст се изгубио у малецном пасусу где сам, у две реченице, изнела своје чуђење што је један мој пријатељ разменио нежне речи са другим мушкарцем.

Вала, нема ко ми поводом тог детаља није износио своје мишљење. Наравно, највише је било знатижељника за разоткривање идентитета дотичног. Неки су се и љутили што макар иницијале нисам написала. Моја кума Маца је, логично, одмах провалила о коме је реч, и у свом толерантно-демократском духу изјавила: "Да се разумемо, немам ја ништа против педера. Мислим, што бих се ја њих плашила када сам ја њима незанимљива. Али, зар баш ОН, онакав фрајер? Е, то не могу да прихватим!" И, тако сам, причајући са разним људима, почела да истражујем шта то, заправо, натера једног мушкарца, нарочито ако је већ у неким годинама, да се преоријентише на мушкарце.

Искрено, ништа нисам разоткрила. Додуше, донекле их и разумем. Ни ја никад не бих могла да трпим жену. Ваљда су, напokon, схватили да је са мушкарцима много лакше. Поштеђени су, претпостављам, хистеричних и љубоморних сцена, звоцања, арчења новчаника на глупе крпице, а напokon, имају неког коме неће сметати лименке пива и утакмица у време глупаве серије.

Ако је тачно да бити геј није ствар избора, већ природе, питање је онда колико је, око нас, оних мужевних типова који ћуте и пате због сопствене неостварености. Оних што малтретирају жене само зато што су жене, а зарад стрејт имица морају да их трпе.

Руку на срце, мене више плаше они којима је геј опција управо ствар избора због "виших интереса", него природна "обдареност". Ако је неко геј, не треба да бежи од тога. Под условом да уме да избегне скинхедсе и навијаче Рада. Бисексуалци су много опаснија појава јер не умеју да направе разлику.

Један мој пријатељ из детињства успешан је београдски хирург. Чим је завршио студије, оженио се већ тада моћном пословном женом, која му је родила двоје деце. Уз везе њеног познатог тате, почео је да ради на великој клиници. Даље је већ ишло лако: убрзо се смувао са својим шефом, муњевице је напредовао. Не само да на семинаре и конгресе путује са њим, већ и на годишње одморе иду заједно. Истина, тренутно има неких трзавица, јер се на њега примила "велика фаца" из дипломатског кора, дугогодишњи "пријатељ" утицајног политичара. Када сам га, једном, питала да ли је он икада био заљубљен, у своју жену, или свог шефа, или неког трећег, разборито ми је рекао: "Ти ниси нормална. Знаш када бих ја имао оволики стан и пропутовао цео свет и доведе догурао да не живим овако? Па, данас ти цео Београд, целу земљу, почев од политике, преко бизниса, естраде држи геј лоби. То је најлакши пут да успеш. Већина успешних мушараца уз себе има – још једног мушкарца!" Е, то ме је већ истински уплашило.

Дакле, то је тренд, покушала сам да оправдам и оног мог пријатеља из прошлог броја са којим је цела ова прича започета. Са својих четрдесетак година наловио се жена, остварио се као родитељ, има пара и добар посао који треба да се развије у престоници. Довољно паметан, лако је схватио који је најбржи пут, а бојим се и једини, да се увуче у тамошњи утицајни лоби. Био је, можда, то изазов да испроба колико лако може да мазне неког фрајера. За жене је то одавно знао. Тако је почело. А, после му се, можда, и свидело, шта знам.

Уосталом, знате и сами: "Није важан пол, важна је акција!"

ЛЕПА ЈЕЛА

Горан Миленковић

ДАРАБ УБАМАРА, певачица:
- Не могу да осетим инспирацију за вежбање, ако не видим супруга Милана како се зноји предме не.

ИНДИРА РАДИЋ, фолк певачица:

- Важно место у мом дому заузимају два каменчића на ноћном стоцићу у соби. Скупљање камења по плажама ми је хоби, а два су ми посебно драга. Један сам пронашла у близини манастира Острог, где сам га и освештала, док ми је други поклонила шестогодишњао божаватељказа ср ећу.

НЕДА УКРАДЕН, певачица, о прославис огр ођендана:

- Мој пријатељ Тозовац одржао је здравицу, а због његових дирљивих речи у једном тренутку помислила сам да је с нама мој покојни отац.

ГОЦА ТРЖАН, певачица, о једном интимном – брачном договору:

- Разговарала сам са Иваном и решили смо да затрудним око Новог дине.

ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ, председник Српског апреднес транке:
- Драган Шутановац није добро обавештен када тврди да је срамота што у шездесет година нисам завршио факултет. Истина је да сам завршио менаџмент, што се видичи мпр оговорим.

ДРАГАН МАРИНКОВИЋ МАЦА, глумаци в одитељ:

- Моја омиљена друштвена игра су оргије. Не бих да улазим у појединости, али претпостављам да свир азмејун аш там ислим.

ЛЕОТИНАВ УКОМАНОВИЋ, певачица, п ослеу дајеп резивас е Пат:

- С аз адовољством са м прихватила Ф илипово презимеј ерсм атрамд а породицатр ебад а имаз аједнички именитељ.

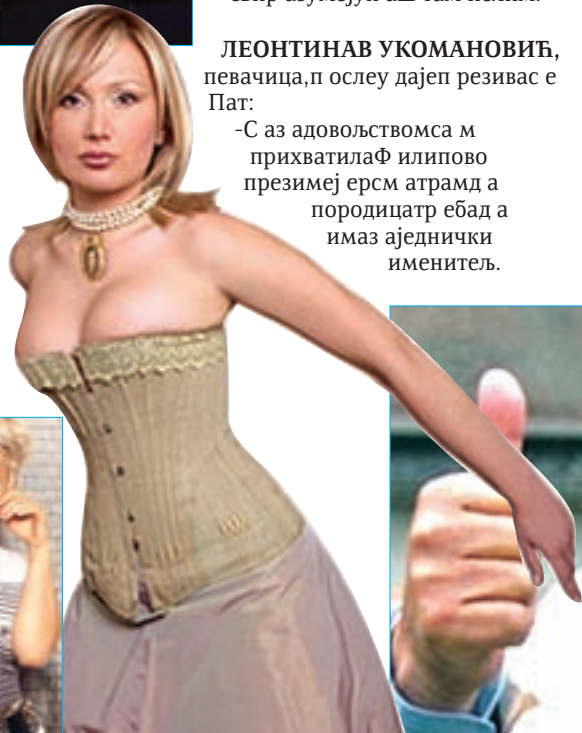
РАДМИЛА МАНОЈЛОВИЋ, певачица:

- Лакше ми је да певам три свадбе него да гостујем у једној ТВ емисији. Ово делује чудно, али кад певам – то сам ја, а на телевизији никад не могу да будем опуштена јер морам да пазим шта ћу дак ажем.

БИРО БЛАЖЕВИЋ, селектор фудбалске репрезентације Босне и Херцеговине:

- Ако су Срби избацили Француску, која је боља од Португала, нема разлога да ми не избацимо Португал, јер смо бољи од Србије.

Или кидање, или купање

У Улици кнеза Михаила, код Мале ваге, шахта је „потонула” скоро пола метра. Кад је суво, возило које налети ладно може да откине точак, а кад се рупа напуни водом – пешаци имају непријатно купање. Да све буде горе, бара се формира тик уз аутобуско стајалиште.

hattrick **ћоше**

Крагујевац форевер

Виртуелна екипа „Сусица Јунајтед”, власника Петра Милутиновића – Колинбуна постоји од 27. маја 2005. године, дакле скоро 4 и по године, односно већ 14 хетрик сезона. У својој историји Сусица је имала успона и падова, а највећи успех, поред двоструког освајања РД купа, постиже у првој половини прошле године, када постаје стабилни четвртолигаш и стиже до Шестог кола националног купа. У том периоду екипа изгледа као сасвим стабилна скупина са лепом будућношћу. Али, у том периоду менаџер клуба проналази озбиљан, „о-воземаљски” посао, па све мање времена успева да проводи са момцима у свлачионици. Све то је проузроковало прекид подмлађивања екипе (што у хаттрик свету значи мноштво повреда, нервирања, губљења ара= пропаст.).

- Сусица се претворила у пензионерски дом, тако да сам решио да прошле сезоне оконча агонију – пензионере сам послао у друге клубове да јуре тренерску каријеру или да окаче копачке о клин. Испали смо у Пету лигу без борбе тако да је сада Сусица у процесу обнављања. Основни тренинг је промењен на „голмански”, искрен је Колинбуну с војојке ттрикашкоји сповести.

Са друге стране омладинској академији клуба, „Сусица Јунајтед Кидс” не иде лоше.

- Мало више сам се посветио тој проблематици, убеђен да омладинска академија ожед ап равиз начајнен овцек лубу, см атрао н.

Желеоб ии д ао чинскип осаветујес веб удућехе ттрикм анијаке:

- Од самог почетка схватите „озбиљно” ову игру, не у смислу претње по живот, већ читајте пуно форуме, интересујте се за све могуће ствари. Е, да, научите скраћенице – мене је то највише смарало на почетку (АОВ, ПЦ, ПИЦ, МОТЦ, ЦА, ово, оно ...). Већина почетника (попут мене) схвати Хеттрик као реални фудбал, па од бинарних записа очекују да имају срце, муда и душу за предстојећу утакмицу – што је велика грешка, св етујеМ илутиновићп ремудри.

Толикоо дњ егаи ср ећно!

Огласи и читуље

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"
ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац
Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854
milicevic8@yahoo.com

СТАНОВИ

Центар 24 м², II спрат, гас	27.000
Центар 38,8 м², VI спрат, цг	36.000
Аеродром 38 м², IV сп, цг	35.000
Звезда 38 м², V сп, гас	21.200
М. вага 56 м², I сп, цг	45.000
Центар 38 м², IV сп, та	27.000
Центар 55 м², II сп, гас	35.000
Ц. Радионица 48,5 м², V сп, лифт, цг	950/м²
Аеродром 47 м², VIII сп, лифт, цг	42.000 (договор)
Мала вага, 30 м², I спрат, гас, нов.	42.000
Ц. Радионица 53 м², III сп, лифт, цг	30.000
Аеродром 54 м², IV сп, цг	52.000
Бубањ 48,95 м², VI, лифт, цг	47.500
Бубањ 53 м², IV сп, цг	1.030/м²
Ердоглица 34 м², V сп, цг	54.000
Ердоглица 40,42 м², IV сп, цг	30.000
Ердоглица 43+4 м², II сп, цг	40.000
Бубањ 39 м², VI, лифт, цг	1030/м²
Багремар 39 м², III сп, гас	26.500
Ердоглица 33 м², V сп, лифт, цг	46.000
Ердоглица 56 м², II сп, цг	54.000
Ердоглица 38 м², II сп, гас	38.000
Аеродром 44,60 м², I сп, цг	40.000
Аеродром 78 м², VII сп, лифт, цг	62.000 (договор)
Звезда 28,8 м², priz, та	26.000
Ц. Радионица 26 м², II сп, цг	27.000
Аеродром 48 м², I сп, цг	40.000
Аеродром 56 м², priz, цг	54.000
Аеродром 80,26 м², priz, цг	53.000
Ц. Радионица 45 м², priz, цг	39.000
Центар 32 м², I сп, гас	29.000
Ц. Радионица 39 м², priz, цг	38.000
Ц. Радионица 45 м², priz, цг, укњижен	39.000

КУЉЕ

Сововица 80+30 м² + 12,5 а	10.000
Илићево, 90 м² + 3,5 ара	20.000
Центар 52 м², 1,62 ара	60.000
Јовановац 100 м², 24 а	33.000
Мала вага 80 м² + 1,5 ара	32.000
Брсница 78 м², 5,05 ара	50.000
Илићево 150 м² + 44 м², 17,63 ара	50.000
Илина вода 90 м², 3,5 ара	20.000
Илићево 55 м², 19 ара + 110 м², недовршена	45.000
Багремар 60 м², 2 а	26.000
Вашириште 45 м², зај. двориште	30.000
Брсница 180 м², 4,5 ара	110.000
Станово, 90 м² + 5 ара	33.000
Пивара 60 м², 2 ара	48.000
Грошница-Њава 124 м², 5 ара	40.000
Грошница-Њава 50 м², 15,27 а	35.000
Илићево 120 м², 56 а, (недовршена)	45.000
Центар 100 м² + 2 ара	52.000

ИЛИЋЕВО 200 м² + 5 АРИ .....60.000, договор
Белошевац 100 м² + 20 а 30.000
Шумарице 125 м² + 14 ари, нова 74.000
М. вага 120 м², з. двориште 85.000
Белошевац 80+40 м², 2,5 ара 38.000
Вашириште 60 м², 2,44 ара 60.000
Мале Пчелице 180 м² + 40 м², 4,5 а 45.000
Центар 155 м², 3,1 а 125.000
Шумарице 130 м², 10,5 а 55.000
Шумарице 170 м², 5 ари 125.000
Петровац 153 + 40 м², 9,3 а + п. просторије 85.000

ПЛАЦЕВИ

Петровац - 10,5 ари + темељ .....договор
Д. ордо - 4 ара 18.000
Дивостин - 8,5 ара 1.300/а
Белошевац - 10 ари, темељ 100 м² 10.000
Дивостин - 40 ари 250/а
Госпоурице - 20 ари 10.000
Шумарице - 11,5 ари 12.000
Петровац - 20 ари 30.000
Маршић - 6+7,5 ари 8.500
Брсница - 3,9 ара 4.000/а
Илићево - 56 ари 45.000
Илићево - 36 ари - договор
Шумарице - 5 ари

ЛОКАЛИ

Станово - 14,5 м², цг, излог 14.500
Центар - 20+8 м², н. приз., цг, 22.500
Центар - 26,64 м², приз., цг, излог, 27.000
Центар - 52 м², I сп, у излог, 1.050/м²
Центар - 22,5 м², м.ч., цг, излог 50.000
Аеродром - 37 м², II сп, м.ч., сређен 23.000
Ердоглица - 42,35 м², приз, цг, ...50.000

ХИТ ПОНУДА
ПОВОЉНО!!!
ДРАЧА, 80 м², 8 а, бунар, усељива, ... 27.000

ЦЕНЕ СУ ИЗРАЖЕНЕ У ЕВРИМА

UCESTVUJTE U HUMANITARNOJ AKCIJI
Humanitarna organizacija za pomoci bolesnima
NOVA NADA POZOVITE BROJ
0900-550-550
CENA POZIVA 50,00 FIKSNA 150,00 MTS

POMOZITE TRANSPLATACIJU ORGANA

ILI UPATITE NA ZIRO RACUN OTVOREN U BANCИ INTESI

DINARSKI: 160-317799-92
DEVIZNI: SA PARTIJOM BROJ :00-508-0003116.5
SA IBAN BROJEM: RS35160005080003116529

Brković nekretnine d.o.o.
Radno vreme od 8:00 do 17:00 subotom od 8:00 do 14:00

NEKA VAŠA NEKRETNINA OBIĐE SVET
WWW.NEKRETNINEBRKOVIC.COM
Kragujevac, ul. dr. Zorana Đinđića 24, Tel/Fax 034/330-518, 034/338-456

CENTAR PESACKA ZONA
ul. Branka Radićevića br. 7
LOKALI ZA IZDAVANJE ILI PRODAJU
38 kvm, 65 kvm

PRODAJA STANOVA	69 м², 1. сп, цг 61.000	AERODROM	44 м², 1. сп, цг 40.000	PRODAJA KUĆA	100+30 м², 3,15 а 155.000	SUNČANI BREG	250 kvm, 3,5а 150.000	
CENTAR	53 м², 2. сп, цг 56.000	BAGREMAR	48 м², 7. сп, цг 41.000	CENTAR - VAŠARIŠTE	120 м², 4,5" 300.000	BELOŠEVAC - BRSNICA	350kvm, 2,62а 150.000	
60 м², 3. сп, цг 61.500	31 м², 3. сп, та 25.000	33 м², priz, та 28.000	54 м², 3. сп, цг 49.000	100+30 м², 3,15 а 155.000	85 м², 3,7а 55.000	100м², 3а 35.000		
48 м², priz, цг 50.000	33 м², 3. сп, та 28.000	48 м², 3. сп, та 31.000	67,2 м², 7. сп, цг 57.000	120 м², 2,83а 260.000	137+30 м², 3а 90.000	160 м², 3а 70.000		
39 м², 4. сп, цг 54.000	48 м², 3. сп, та 31.000	PALILULE - C. RADIONICA	57 м², pr, цг 52.000	200 м², 4,22а 150.000	250 м², 4а 50.000	PIVARA	50+60 м², 3а 75.000	
84 м², 4. сп, цг 83.000	47 м², 8. сп, цг 45.000	47 м², 8. сп, цг 45.000	66 м², 1. сп, цг 60.000	ZVEZDA - STANOVO	400 kvm, 3,5а 150.000	200 м², 3,7а 75.000	SUMARICE	90+120 м², 8,02а 75.000
48 м², 5. сп, цг 44.000	50 м², 4. сп, цг 48.000	50 м², 4. сп, цг 48.000	49 м², 1. сп, цг 45.000	200 kvm, 6,9а 102.000	500 kvm, 4,8а 150.000	97+57 м², 7,37а, EG 100.000	LOKALI !!!	Ul. Bitoljska br.2 179 м²
45 м², 3. сп, цг 48.000	64,7 м², 5. сп, цг 55.000	BUBANJ	63 м², pr, цг 55.000	ERDOGLIJA	100+25 м², 2А 82.000	250 м², 7а 92.000	Ul. Luja Pastera - br. 15 63,80m	
59 м², 3. сп, цг 65.000	30 м², 1. сп, та 33.000	30 м², 1. сп, та 33.000	66,7 м², 1. сп, цг 62.000	100+25 м², 2А 82.000	260 м², 2,75а 225.000	163 kvm, 8а 86.000	Ul. Luja Pastera - br. 16 47,16m	
51 м², 1. сп, цг, e.z. 73.000	39 м², 3. сп, gas 42.000	39 м², 3. сп, gas 42.000	48 м², 12. сп, цг 36.000	260 м², 2,75а 225.000	300 м², 2,5а 300.000			
58,13 м², priz, nov, gas ..77.000	35,1 м², 5. сп, та 34.000	35,1 м², 5. сп, та 34.000	73,6 м², 4. сп, цг 71.500	300 м², 2,5а 300.000	SUŠICA - AERODROM			
65 м², 2. сп, та 65.000	37 м², 4. сп, цг 38.000	37 м², 4. сп, цг 38.000	VAŠARIŠTE	180 м², 2,4а 85.000	180 м², 2,4а 85.000			
72,7 м², 2. сп, та 69.000	26,35 м², 5. сп, цг 28.000	26,35 м², 5. сп, цг 28.000	19 м², 5. сп, gas 22.800	250 м², 7а 92.000	VINOGRADI - D. BRDO			
61 м², 4. сп, та 58.000	38 м², 3. сп, та 40.000	38 м², 3. сп, та 40.000	35 м², 3. сп, та 40.000					
75 м², 1. сп, цг 77.500	45 м², 1. сп, цг 46.000	45 м², 1. сп, цг 46.000	35 kvm, 4 сп, та 41.000					
54 м², v.priz., цг 63.000	50 м², 4. сп, цг 50.000	50 м², 4. сп, цг 50.000	25+45 kvm, 2. сп, gas 63.000					
ERDOGLIJA - KOLONIJA	35 м², 5. сп, та 39.000	35 м², 5. сп, та 39.000	M. VAGA - LJ. LIVADE					
33,37 м², 2. сп, цг 34.500	ZVEZDA - STANOVO	38 м², 3. сп, та 40.000	72 м², pr, цг 82.000					
53 м², 2. сп, цг 56.000	38 м², 2. сп, цг 32.000	45 м², 1. сп, цг 46.000	54 м², 2. сп, цг 59.000					
44 м², 4. сп, цг 41.000	33,7 м², 3. сп, цг 28.000	45 м², 1. сп, цг 46.000	59,5 м², 1. сп, цг 60.000					
54 м², priz, цг 55.000	21 м², pr, та 17.000	50 м², 4. сп, цг 50.000	70 м², 9. сп, цг 63.000					
55,19 м², 1. сп, цг 51.000	29 м², 3. сп, цг 28.000	35 м², 5. сп, та 39.000	120 м², 1. сп, та 82.000					
55,6 м², 5. сп, цг 52.000	40 м², 3. сп, цг 36.000	ZVEZDA - STANOVO	VELIKI PARK					
69 м², 1. сп, цг 61.000		38 м², 2. сп, цг 32.000	96 м², 1. сп, цг 100.000					
68 м², 3. сп, цг 57.000		33,7 м², 3. сп, цг 28.000	47,48 м², 5. пр, gas 48.000					
76,6 м², 1. сп, цг 67.000		21 м², pr, та 17.000	54 м², 3. сп, цг 71.000					
		29 м², 3. сп, цг 28.000	62 м², 2. сп, gas 65.000					

MAKTEL
TELEKOMUNIKACIJE - FISKALNA REŠENJA - SOFTWARE
TEL: 034-466-828, 400-828 MOB: 063-77-06-337

IGRAONICA ČIGRA
ORGANIZUJEMO:
Proslavu rođendana -100 dinara
Žurke, Kreativni boravak dece
Stručnu pomoć u učenju

AERODROM, ul. Neznanoг junaka 18 (do „Trnave“)
Uslužni telefon
034/32 00 32 | 064/14 12 848

Последње збогом колеги и пријатељу

Стеви Ковачевићу

Стево Јаношевић

Са тугом и болом опраштамо се од нашег драгог кума

проф. др Стеве Ковачевића

Успомену на њега чуваће
Породица Сенић

Мали огласи

Продаја

ПРОДАЈЕМ реновиран стан у Станову, 32 м2, ЦГ. Телефон 063- 31-71-88
МЕЛЕМ за лечење брадавица, куријег ока, жуљева и кондилома. Телефон: 065-6-444-014.
ПОЈАС за враћање бруха, успешно и без операције. Достава

на кућну адресу. Телефон: 065-644-40-14.

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика-сви узрасти, часови у току школске године. Студенти (припрема колоквијума).Телефон 034-360-202, 063-77-11-002, Арсић.

Оглашавање

ОГЛАШАВАМ неважећи индекс Факултета уметности, број 2654 на име Ивана Танића.

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ КРАГУЈЕВАЧКЕ

Огласи и читуље примају се сваког радног дана од 8 до 15 сати у канцеларији број 15, зграда Радио Крагујевца, од улаза десно, друга врата

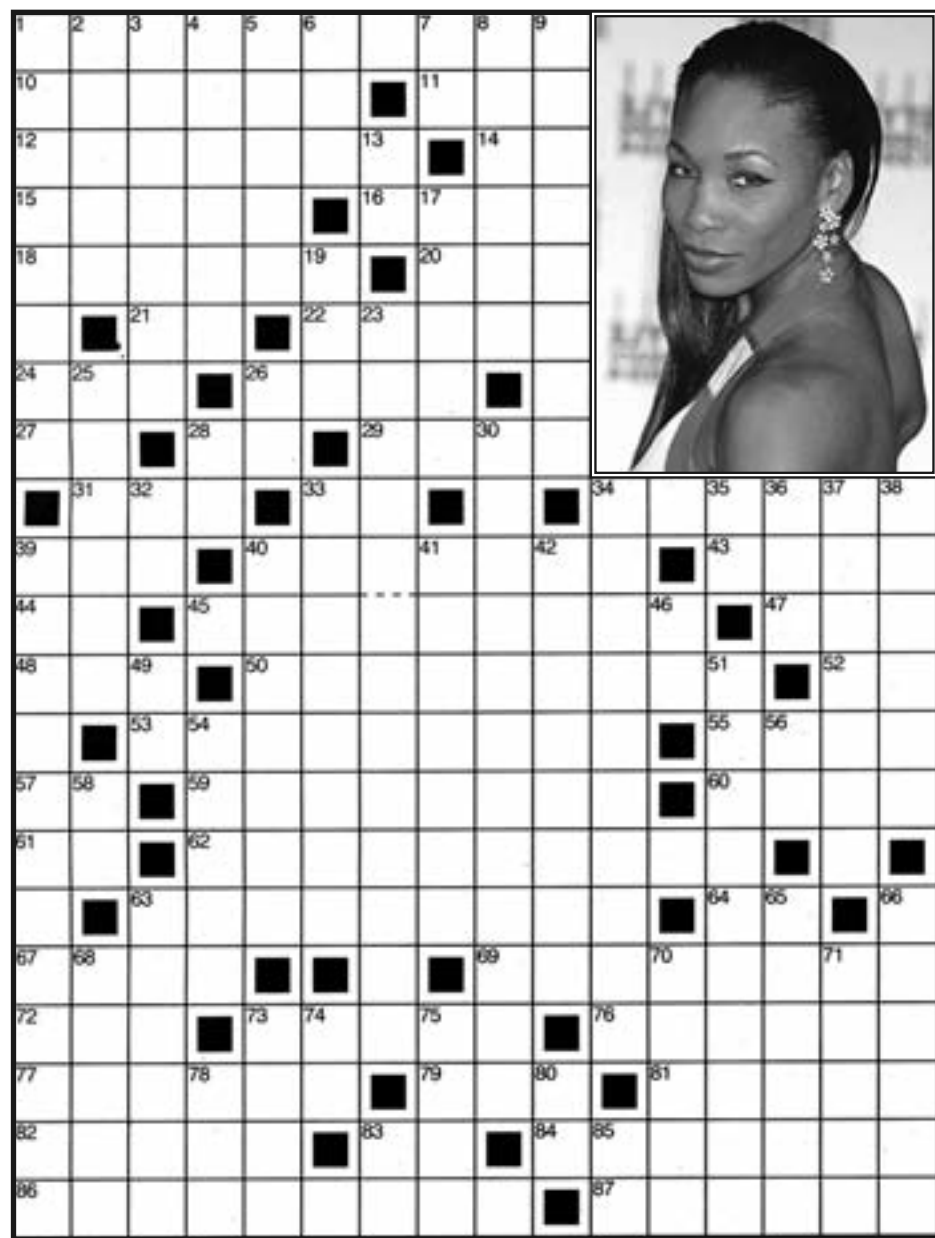
Обавештавамо родбину и пријатеље да је наша вољена мајка и бака

Зорка Радојковић
1927-2009.

преминула 25. октобра 2009. године.
Сахрана је обављена на Варошком гробљу.

Ожлошћени син Мијалко и ћерка Весна са породицама

УКРШНИЦА

ВОДОРАВНО: 1. Место градње, 10. Место у Шумадији, 11. Енглески композитор, Томас, 12. Отровна биљка, саса, 14. Символ сребра, 15. Бивши шведски фудбалер, Мартин, 16. Енглески писац, Артур Конан, 18. Припадник иранског народа, 20. Ознака за вискозитет моторних уља, 21. Наша негација, 22. Предвјорје куће на стубовима, 27. Авенија (скр.), 28. Власник (скр.), 29. Јагњећа или јарећа кожа за израду рукавица, 31. Гомила, 33. Катастарска управа (скр.), 34. Мекушац ваљкастог тела, 39. Сужањ, 40. Италијански писац, Ђовани, 43. Француски писац, Жил, 44. Аутономна покрајина (скр.), 45. Учинити подвалу, 47. Узвик ућуткивања, 48. Вео, фереца, 50. Завезати уз нешто, 52. Лична заменица, 53. Хиљаду литара, 55. Нестручњак, 57. Река у Сибиру, 59. Врста дугачких крокодила, 60. Основа у ткању, 61. Ауто-ознака за Врање, 62. Кавез за птице (лат.), 63. Продавачица млека, 64. Издавачко предузеће (скр.), 67. Масне наслаге на телу, 69. Бројка један, 72. Бивши француски тенисер, Јаник, 73. Француска глумица и фотомодел, Летиција, 76. Припадник арапског народа, 77. Предјело (фр.), 79. Место код Гуче, 81. Женско име, Станија, 82. Име глумице Стивенс, 83. Лудолфов број, 84. Штетни састојак дувана, 86. Спортистиња са слике је..., 87. Алка

УСПРАВНО: 1. Украсна биљка, 2. Видар рана, 3. Подносилац жалбе вишем суду (лат.), 4. Једна друштвена игра, 5. Женско име, 6. Име глумца Чејнија, 7. Ауто-ознака за Шабац, 8. Староримски цар, 9. Европска држава, 13. Акционарско друштво (скр.), 17. Усамљеност, самоћа, 19. Император, 23. Спортистиња са слике, 25. Наш континент, 26. Символ талијума, 28. Ауто-ознака за Ваљево, 30. Радничка класа у капитализму, 32. Символ олова, 33. Радник у кадровској служби, 34. Познати рок фестивал у Зајечару, 35. Име глумца и певача Монтана, 36. Име бившег немачког голмана Мајера, 37. Барска биљка, 38. Доба грчке и римске културе, 39. Разноликост, различитост, 40. Водене стихије, поводњи, 41. Деликатес од усољене икре, 42. Лилихип (мн.), 46. Индустрија текстила (скр.), 49. Рукометни клуб (скр.), 51. Просветитељ (лат.), 54. Место код Херцег-Новог, 56. Символ астагина, 58. Број (скр.), 63. Име приповедача Ољаче, 65. Дирати, опипавати, 66. Јужно воће, 68. Главна артерија људског тела (мн.), 70. Европска острвска држава, 71. Крајњи заједњавац, 73. Руско освежавајуће пиће, 74. Мера за површину земљишта, 75. Вешта обмана, варка, 78. Име америчке глумице Вокер, 80. Река у Аустрији, 83. Пример (скр.), 85. Извршни комитет (скр.).

Решење из прошлог броја (24): аналит, кср, павана, роса, омаж, днањск, ленћер, кари, оксалат, крт, копче, готун, отокар, реса, расип, мирис, агу, распоред, труба, срђан карановић, ам, аче, старина новак, а, т, катализатор, арат, ра, паламари, бар, иле, а, панорамски лет, ар, парана, чета, талири, плакета, свратиште, рат и мир, котва, кљун, стубал, иоле, алтата, тирана, книн, њушкар, инар, аша, трке, рвање.

СУДОКУ

ЛАКО

	1		3	6	
	3	6	7	5	4
7					8
7	4		8	2	1
3	8	6		4	2
	2	3	6	8	7
4					3
2		7	5	9	6
5	4		2		

ТЕЖЕ

4	8	7			
9		6	2		
8	5		4		
5	7	1	9	6	
2					4
	8	2	4	5	1
		9		7	4
			3	6	1
	5	2		3	

НАЈТЕЖЕ

7	1	4			
3		1	6		2
	5	2			
					5
8	4			3	1
7					
			2	7	
6	2		5	4	
			1	8	5

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ програм од 29. 10. до 4. 11.

29. октобар

ЧЕТВРТАК

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Мусолини и ја р,
10.00 Кухињица р, 10.30 Путуюће приче р,
11.00 Отворена врата р, 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињица,
12.35 Пасји живот р,
13.00 Мусолини и ја,
14.00 Комунални сервис р,
15.00 Тарзан р, 15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести, 16.05 Твин Пикс р,
17.00 Мозаик, 18.00 Крунисана здања,
18.30 Мобил Е,
18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1,
19.30 Тарзан, 20.00 Стане ствари,
21.00 Неми сведок, 22.00 Хроника 2,
22.30 Отворена врата,
23.30 Криминал у Русији, 00.00 Вести,
00.05 Хит дана.

30. октобар

ПЕТАК

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Мусолини и ја р,
10.00 Отворена врата р, 10.30 Витафон-плаћен термин р, 11.00 Отворена врата р,
11.55 Хит дана, 12.00 Вести,
12.05 Кухињица, 12.35 АБС шоу р,
13.00 Мусолини и ја,
14.00 Стане ствари р, 15.00 Тарзан р,
15.30 Криминал у Русији р,
16.00 Вести, 16.05 Твин Пикс р,
17.00 Хроника региона "Моја Шумадија"
18.00 Дестинације: Шумадија,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Трибина-Преломна тачка,
20.30 Регионални ЕУ сервис,
21.00 Твин Пикс, 22.00 Хроника 2,
22.30 Отворена врата, 23.30 Криминал у Русији, 00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

31. октобар

СУБОТА

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Тарзан р,
09.35 Радознало огледало р,
10.00 Кухињица р, 11.00 Че Гевара р,
11.55 Хит дана, 12.00 Вести,
12.05 Шумадијски праг р,
13.00 Ван оквира, 13.30 Крунисана здања р,
14.00 Викенд програм,
15.30 Кућица у цвећу
16.00 Вести, 16.05 Филм, 18.00 Трибина-Преломна тачка р, 18.30 Раскршаја р,
18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1,
19.30 Тарзан, 20.00 Лек из природе,
20.30 Крунисана здања р,
21.00 Концерт РТК, 21.45 Хит дана,
22.00 Хроника 2, 22.30 АБС шоу,
23.00 Филм, 00.00 Вести, 00.30 Хит дана,
наставак програма ТВ Крагујевац.

1. новембар

НЕДЕЉА

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Тарзан р,
09.35 Млада Европа р,
10.00 Кухињица р,
11.00 Радознало огледало
11.55 Хит дана, 12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг,
13.00 Агро дневник, 13.30 Викенд календоскоп, 14:30 Путуюће приче,
15:00 Снимак утакмице,
16.00 Вести, 16.05 Филм,
18.00 Док. прог. Убити или не убити,
18.50 РТК Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Стаклено звоно, 20.30 Млада Европа,
21.00 Концерт РТК,
21.45 Хит дана, 22.00 Хроника 2,
22.30 Култура, 23.00 Филм,
00.00 Вести, 00.30 Хит дана

2. новембар

ПОНЕДЕЉАК

08:45 Најава програма, Хит дана,
09.00 Вести, 09.05 Мусолини и ја р,
10.00 Кухињица р,
10.30 Дестинација Шумадија: Лепеница 2,
11.00 Отворена врата, 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињица,
12.35 Стаклено звоно р,
13.00 Серија,
14.00 Снимак утакмице р, 15.00 Тарзан р,
15.30 Криминал у Русији р,
16.00 Вести, 16.05 Твин Пикс р,
17.00 Мозаик, 18.00 Плаћен термин-Витафон, 18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан
20:00 Спорт, 20:45 РТК Хит дана,
22.00 Хроника 2,
22.30 Отворена врата, 00.00 Вести,
00.05 Хит дана.

3. новембар

УТОРАК

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Серија р,
10.00 Кухињица р,
10.30 Плаћен термин-Витафон р,
11.00 Отворена врата р,
11.55 Хит дана, 12.00 Вести, 12.05 Кухињица,
12.35 Агро дневник р, 13.00 Серија,
14:00 Спорт р, 14:30 Друга страна р,
15.00 Тарзан р,
15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести,
16.05 Твин Пикс р, 17.00 Мозаик,
18.00 Приче са острва,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Патрола 92, 20.30 Суграђани,
21.00 Твин Пикс, 22.00 Хроника 2,
22.30 Отворена врата, 00.00 Вести,
00.05 Хит дана.

4. новембар

СРЕДА

08.45 Најава програма, Хит дана
09.00 Вести, 09.05 Серија р,
10.00 Кухињица р,
10.30 Приче са острва р,
11.00 Отворена врата р, 11.55 Хит дана,
12.00 Вести, 12.05 Кухињица,
12.35 Култура р,
13.00 Серија,
14.00 Патрола 92 р, 14.30 Суграђани р,
15.00 Тарзан р,
15.30 Криминал у Русији р, 16.00 Вести,
16.05 Твин Пикс р, 17.00 Мозаик,
18.00 Путуюће приче р,
18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
20.00 Комунални сервис, 21.00 Твин Пикс,
22.00 Хроника 2, 22.30 Отворена врата,
00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

"Пијаниста"

субота,
23:00
>>>>

www.rtk.co.rs

**ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ**
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 – 197
Рача 751 – 262
Баточина 842 – 311
Лапово 853 – 710

Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

**ЕД Електрошумадија
Крагујевац**

Централа 307 – 200
Дежурна служба 335 – 195
Прикључци 307 – 368
Пријава стања и
рекламације 370 – 300

OD SADA
NA 4
LOKACIJE!

NIKOR

BLACK HORSE
AutoPart
BOSCH

NOVO!
MOTO
AKUMULATORI

ULJA
FILTRI
LAMPICE I NAPADNA TELA
AUSPUSI "KILLER"

GUME
PUTNIČKI PROGRAM
TERETNI PROGRAM
POLJOPRIVREDNA
MOTORCIKLI I BICIKLI

BESPLATNA
MONTAZA!

1. JARNA VEŠIĆEVA 21, 31144 430-958
2. AČINSKA 88, AČINSKI, 31144 377-371
3. KNEŽA MIHAILA 56, MALA TAŠA
4. ŽIVANA RIBARA 10, BEOGRICA

NIKOR

**PRODAJA ZAVRŠENIH
STANOVA**

ul. Đure Jakšića 19
STRUKTURA STANOVA
19m², 36m², 46m²,
49m² i 76m²

GOTIVI ODMAH
useljivi stanovi
Dr Zorana Đinđića 27
stan od 75m²
stan od 76m²
**EKSKLUZIVNA
OPREMLJENOST**

info tel.
065 637 44 44

ZGR "SREĆKOVIĆ"

Stambeni objekat „A“ i „B“ Po+P+3
ulica Daničićeva br.28-30
početak gradnje septembar 2009. godine

Struktura stanova od **36m²** do **74m²**

Opremljenost stanova:

- > Sigurnosna vrata
- > Grejanje na gas
- > PVC stolarija
- > Kablovska TV
- > Interfon
- > Videonadzor
- > Sobna vrata od medijapana
- > Hrastov parket ili parket po izboru kupca
- > Keramika I klase po izboru kupca
- > Podzemna garaža

Informacije i prodaja na tel: 034/361-425, 064/640-99-77
TPC Radnički, I sprat, www.sreckovic.org

**Mogućnost kreditiranja
preko poslovnih banaka**

Findomestic

HALO KREDIT!

**NARUČITE I DO 1.500 EVRA
BEZ ODLASKA U BANKU.**

ISPUNITE ŽELJE IZ FOTELJE!

Slobodno pozovite i uverite se kako se dobija sveži keš:
U NAJKRAĆEM MOGUĆEM ROKU, BEZ ČEKANJA I ŠETANJA, BEZ
„PAPIROLOGUE“, KOMPLIKACIJA I ODLAZAKA U BANKU!

Dovoljno je da pozovete i tražite FINDOMESTIC HALO KREDIT -
gotovinu uz najmanje formalnosti u Srbiji.

**POZOVITE
ODMAH!**

0700 700 702

POZOVITE SA FIKSNOG TELEFONA OD 09 DO 20h SVAKOG RADNOG DANA
PO CENI LOKALNOG POZIVA

СЕРВИСНИ ВОДИЧ

Сапокг
servis biro opreme

Foto kopir aparata, Telefakse
Elektrokalkulatora
Laserske i matične štampače
Reciklaža glava i toner kasete
Prodaja novih i
recikliranih
fotokopir
mašina

KNEŽA MIHAILA 56
Tel. 336 620; 302 919; 065 618 74 99

**GAČA
dekor**

Al i
PVC
STOLARIJA

izrada nameštaja
od pločastih
materijala

Kreditiranje kupaca Teslina 21

Tel. 034/380 822 063/393 587

**DR
ALARM**

UGRADNJA
SERVIS
PROJEKTOVANJE
ALARMNIH SISTEMA

Miroslava Antica 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

**NEKRETNINE
GRUŽANKE**

LOLE RIBARA 10 - 034 300 057

**MARMIL
tende**

www.marmil.rs

Tende, Venecijaner, Trakaste zavese,
Rolo zavese, Al i PVC roletne,
Suncobrani, Garažna vrata,
Harmonika vrata, Kamionske cirađe,
Digitalna štampa

Vladimira Rolovića 20
34000 Kragujevac
Tel.: 034/370-605, 340-954

DAM

Kolor C1
Jovana Ristića 111
034 330 432

Kolor C2
Kneza Mihaila 56
034 300 181

Kolor C3
Vladimira Rolovića 14
034 340 301

**Boje
Lakovi
Fasade**

Beplatno prevoz za veći porudžbine
Radimo i nedeljom

Вода је драгоцена,

трошите је
рационално!

Servisiranje vozila FIAT

Brinite o svom automobilu.
Održavanje Vašeg automobila u ovlašćenom servisu
ZASTAVA PROMET-ARENA MOTORS

- servisiranje u garantnom i van garantnom roku,
- ugradnja originalnih rezervnih delova,
- garancija na radove i ugrađene delove,
- kompletna usluga:
tehnički pregled, ugradnja TNG, limarsko-farbarski radovi, dijagnostika, ...

ZASTAVA PROMET

Za sve informacije na raspolaganju
su brojevi telefona:

servis FIAT 034 50 20 17
034 50 20 21

radno vreme: radnim danom 08.00-16.00

Postoje jednostavna rešenja!

Credy banka AD Kragujevac ima razvijenu poslovnu mrežu u Srbiji, koja se stalno proširuje.
U bilo kojoj od naših poslovnica u Srbiji dostupne su Vam sve naše usluge i proizvodi -
štednja, platni promet, krediti, platne kartice, poslovanje sa hartijama od vrednosti.....

Credy mreža

KRAGUJEVAC

Kanjiža	Gornji Milanovac
Novi Sad	Čačak
Beograd	Lapovo
Smederevo	Batočina
Sopot	Knić
Šabac	Zaječar
Borča	Rekovac
Smederevska Palanka	Bajina Bašta
Mladenovac	Užice
Velika Plana	Kraljevo
Kladovo	Kruševac
Negotin	Vrnjačka Banja
Valjevo	Zlatibor
Arandelovac	Trstenik
Ljig	Niš
Svilajnac	Vranje
Bor	Bela Palanka
Lazarevac	Pirot
Topola	Aleksandrovac
Rača	Dimitrovgrad

CREDY BANKA

www.credybanka.com